

SVENLJUNGA
KOMMUN

VERKSAMHETSPLAN 2023-2025

Innehållsförteckning

Verksamhetsplan	2
Process för resultatstyrning - verksamhetsplan	12
Vision: "Svenljunga - här skapar vi det godaste livet"	13
Svenljunga i omvärlden.....	14
Fullmäktiges mål påverkar bolagens/nämndernas mål.....	18
Ekonomiska styrprinciper och förutsättningar	22
Ekonomiska ramar	25
Övriga anvisningar till nämnder och bolag	31
Driftbudget.....	33
Balansbudget	47
Resultatbudget.....	48
Noter till Driftbudget, Balansbudget och Resultatbudget	49
Kommunstyrelsen och samverkansnämnderna	51
Samverkansnämnder	57
Barn- och utbildningsnämnden.....	59
Socialnämnden.....	65
Samhällsbyggnadsnämnden	70
Kommunkoncernen	75
Investeringsbudget VP 2023-2025	82
Taxor och avgifter	94
Bilaga 1 - Statsbidrag.....	95

Verksamhetsplan

Inledning

Det ekonomiska läget i Svenljunga kommun präglas mycket av yttre faktorer i vår omvärld. Den enskilt största faktorn just nu är inflationen, vilken är den högsta på 30 år. Inflationens framfart påverkar i princip allt och alla. I princip alla branscher påverkas av högre priser på el, drivmedel och finansiering (ränta). Effekterna blir därmed kännbara för företag, privatpersoner, föreningar, kommuner med flera.

2022 inleddes med en hög smittspridning av Covid-19 och restriktionerna förstärktes. Detta visade sig dock vara kortvarigt när Regeringen i början av februari publicerade att de flesta restriktionerna skulle upphöra från 9 februari. Det dröjde dock inte länge innan nästa kris svepte över Europa, konflikten mellan Ryssland och Ukraina som den 24 februari eskalerade till det krig vi fortfarande ser idag. Det är fortsatt väldigt osäkert hur det kommer att utvecklas. Än syns inga tecken på slut på striderna.

Planeringsförutsättningarna för 2023 och framåt har under årets budgetprocess försämrats kontinuerligt jämfört med prognosen från hösten 2021 som låg till grund för Verksamhetsplanen 2022-2024. Före inflationens historiskt snabba ökning såg det ganska OK ut inför 2023 för skatteunderlagets utveckling. Dock innebär prisökningarna en betydande urholkning av skatteunderlaget. Netto får vi mindre för pengarna.

Inflationen

Kriget i Ukraina har förstås orsakat mycket mänskligt lidande, oerhörd stor materiell förstörelse i Ukraina och den största flyktingkrisen i Europa sedan andra världskriget. Utöver detta har ekonomin i främst Europa, men också världen, påverkats mycket negativt. I spåren av stoppad försäljning av gas har elpriserna skjutit i höjden. Även drivmedelspriserna har ökat kraftigt. Både Ukraina och Ryssland är storproducenter av råvaror till livsmedelsindustrin och exporten har minskat kraftigt och periodvis helt uteblivit, vilket drivit upp livsmedelspriserna. Krigets effekter har eldat på inflationen ytterligare efter coronapandemin, till en notering för KPIF (konsumentprisindex fast ränta) för oktober på 9,3 %, detta är Riksbankens mått på inflationen. Inkluderas ränteförändringarna som skett under året blir inflationen så hög som 10,9 % i oktober, vilket visas i måttet KPI (konsumentprisindex).

Tendenserna för ökad inflation syntes dock redan före krigets utbrott. I februari var inflationen enligt KPIF uppe i 4,5 %. Redan då var det mer än dubbelt så högt som Riksbankens inflationsmål på 2 %.

Sveriges kommuner och regioner (SKR), bland andra prognosmakare, bedömer att inflationen kommer ligga på, eller till och med under, inflationsmålet 2024 igen.

Ränteutvecklingen

Riksbankens penningpolitik är i strålkastarljuset och har fått skarp kritik av flertalet ekonomer. Kritiken består i att Riksbanken agerat alldeles för sent, vilket gjort att höjningarna av styrräntan varit för kraftiga på för kort tid. Första höjningen kom 4 maj 2022, då från 0 % till 0,25 %. Den 21 september var vi uppe i 1,75 %. KPIF för april var då uppe i 6,4 %, vilket även då var historiskt högt. Visst agerade Riksbanken väldigt sent!

Ytterligare ett sätt att visa att förutsättningarna drastiskt förändrats är att Riksbanken så sent som senhösten 2021 aviserade att styrräntan inte skulle höjas alls förrän 2024.

Andra centralbanker världen över har också höjt sina styrräntor i snabb takt. Det som kanske har störst betydelse för svensk del är hur den amerikanska centralbanken agerar. Styrräntan i USA ligger högre än i Sverige och fortsatt kraftiga höjningar i USA ökar sannolikheten för ytterligare höjningar i Sverige och i övriga Europa.

Lokalt för Svenljunga kommun har räntehöjningarna ännu inte haft någon nämnvärd effekt. Kommunen har ett lån på endast 15 miljoner kronor, som upptogs 2020 efter flera år av noll i belåning. Lånet bands på 5 år till mycket förmånlig ränta på 0,48 %. På kort sikt kommer de höjda räntorna inte få effekt på befintliga lån. Belåningen i kommunen kommer troligen öka då investeringsplanerna framåt är på en fortsatt hög nivå. Nya lån kommer få en ränta på över 3 % som det ser ut just nu, om man vill ha bunden ränta. Även i det kommunägda bolaget Svenljunga Verksamhetslokaler AB (SVLAB) kommer låneskulden att öka dramatiskt kommande tre åren när det stora projektet med skolstrukturen i södra kommundelen pågår. Bolagets låneskuld är ca 280 miljoner kronor och består av många delar på olika långa bindningstider. I takt med att lånen omsätts kommer räntekostnaderna öka dramatiskt. Bolaget behöver ha en beredskap för detta.

Pensionskostnaderna

Pensionskostnaderna beräknas bli 20 miljoner kronor högre år 2023 jämfört med den budgeterade nivån för 2022 (mer information finns längre fram i rapporten).

Även 2024 beräknas kostnaderna ligga på samma nivå som 2023, men minskar med ca 10 miljoner kronor 2025 i takt med ett antagande om att inflationen är i nivå med inflationsmålet på 2 %.

Det nya pensionsavtalet AKAP-KR står för drygt 6 miljoner kronor av ökningen 2023, resten är inflationspåverkat. Detta får mycket kännbara effekter på kommunens ekonomi, vilket gör den till den enskilt största kostnadsökningen 2023.

Befolkningsutvecklingen

Befolkningen i Svenljunga kommun har ökat med ca 160 invånare sedan dec 2018. Senast kända publiceringen från SCB var 2022-09-30 och visar 10 849 invånare. Utvecklingen har hittills under 2022 varit negativ, en minskning med 15 personer.

En stabil och/eller växande befolkning ger bättre planeringsförutsättningar för kommande år. En ökande befolkning ökar också behovet av välfärdstjänster. Det är viktigt med grundliga analyser som visar när kritiska tröskleffekter uppnås och om de är av bestående karaktär. Till exempel vid ökat elevantal i vissa årskullar kanske det är tillåtande med viss trångboddhet om årskullarna efter är på en lägre nivå. Är istället ökningen långsiktig kan det vara rimligt med en utbyggnad av skolan.

Den demografiska utmaningen gör sig allt mer påmind: de som arbetar ska försörja allt fler (yngre och äldre), samtidigt som de ökade behoven av omsorg och vård av äldre förutsätter allt större resurser.

Arbetslösheten

Arbetsmarknaden i kommunen är i grunden positiv med relativt låg arbetslöshet. Under 2022 finns kommunens nivå på total arbetslöshet i mittenskiktet av sjuhäradskommunerna, men väl under både regionsnittet och rikssnittet. Under coronapandemin ökade arbetslösheten men har minskat under 2022. Prognoserna pekar dock på högre arbetslöshet i takt med att fler företag varslar om uppsägningar i takt med lågkonjunktorens antågande. Det är rimligt att tro att detta även spiller över på Svenljunga kommun.

Det är viktigt att upprätthålla det goda arbetet som bedrivs inom arbetsmarknadsområdet för att hålla arbetslösheten på en relativt låg nivå, givet de nya förutsättningarna. Arbetsmarknadsenhetens arbete är en viktig del i detta arbete. En negativ signal därifrån är att de personer som tidigare stått långt från arbetsmarknaden nu står ännu längre ifrån.

Långsiktig plan

För att möta framtidens krav på kommunal service gäller det att ha en stabil ekonomisk bas att stå på. Detta innebär att vi måste hushålla med våra resurser

och budgetera med marginal. Svenljunga kommun är dessutom väldigt känsligt för konjunkturförändringar och de prognoser om den ekonomiska utvecklingen som bland annat SKR (Sveriges kommuner och regioner) tar fram. Vi måste klara mindre förändringar i skatteintäkter eller tillfälliga oförutsedda utgifter. För att minska känsligheten och risken för underskott (negativt balanskravsresultat) behöver kommunen budgetera med högre resultat. Det krävs att samtliga förvaltningar och nämnder arbetar tillsammans för att uppnå detta.

Detta är svårt att ändra från ett år till ett annat, men från 2019 har Svenljunga kommun tagit rejäla kliv mot högre resultatmål (från nivåer under 1,0 % av skatteintäkter och generella statsbidrag). För 2022 är målet på 2,0 %.

De tuffa ekonomiska förutsättningarna inför 2023-2025 har dock tvingat fram ett undantag och budgetera med väldigt lågt resultat 2023 men också 2024. I arbetet med verksamhetsplan 2023-2025 är målet för 2023 0,5 %, vilket är att betrakta som mycket lågt. Först 2025 beräknas kommunen åter ha resultatnivån 2,0 %.

Höga investeringsnivåer

Utöver ovanstående anledningar till högre resultatmål finns förstås en annan stor anledning, de höga investeringsnivåerna. Senaste åren har investeringsutfallet varit mycket högt och prognosen för 2022 är cirka 90 miljoner kronor inklusive Svenljunga Verksamhetslokaler AB (SVLAB). I Verksamhetsplan 2023-2025 är investeringarna på ännu högre nivåer. I kommunen finns fortsatt stora investeringsbehov inom Gata/park, exploatering och VA, men det är i SVLAB där största förändringen sker och det avser "Ny skolstruktur i södra kommundelen". Detta har varit en flitigt debatterad fråga i många år. Kommunfullmäktige den 14 juni 2021 fattade det historiska beslutet att verkställa förändringen. Detta är troligen den största satsningen i kommunens historia. Mycket förenklat kommer dagens skolverksamhet (förskoleklass till årskurs 6) som bedrivs i fem skolor att i framtiden bedrivs i två skolor. I spåren av Coronapandemin har kalkylerna för projektet förändrats väldigt mycket. Budgeten från juni 2021 var 138 miljoner kronor. Under hösten har besked om 50 % ökade materialpriser drivit upp budgeten till ca 173 miljoner kronor! Detta är markant höjning och kräver noggrann bevakning framöver.

Utöver investeringar i skolverksamhet sker tillkommande investeringar i förskolebyggnader i Överlida, Mårdaklev och Mjöbäck, vilket beräknas uppgå till 22 miljoner kronor. Totalt med skolorna ska ca 195 miljoner kronor investeras åren 2022-2025!

Högre resultatnivåer är viktigt för att klara kommande investeringar utan att behöva höja belåningsgraden. Dock kommer SVLAB givetvis behöva finansiera den stora investeringen i skolstrukturen genom att öka belåningen.

Drifteffekter av "Ny skolstruktur i södra kommundelen"

Drifteffekterna av investeringen "Ny skolstruktur i södra kommundelen" består av ökad lokalhyra som faktureras från SVLAB till barn- och utbildningsförvaltningen. I budgeten föreslås förvaltningen få full kompensation för hyresökningen. Likt investeringsutgifterna kommer också hyran att öka i takt med ökade materialpriser. Från kommunfullmäktiges beslut i juni har den beräknade hyresökningen gått från 4,9 miljoner kronor till 8,7 miljoner kronor vid fullt genomförd omstrukturering, under 2025.

På närmare sikt uppstår kostnader för att kunna bedriva förskole- och skolverksamhet under byggtiden med 3 miljoner kronor 2022, 2 miljoner kronor 2023 och 3 miljoner kronor 2024.

Skolan i Överlida beräknas tas i bruk från höstterminen 2024 och skolan i Östra Frölunda från januari 2025. Summerat för 2024-2025 finns 8,7 miljoner kronor avsatta för hyresökningen.

Omstruktureringen torde innebära möjligheter till synergieffekter med kostnadsminskningar för Barn- och utbildningsnämnden då fem skolenheter blir två. Detta bör bli en fråga i kommande budgetprocesser.

Digitalisering

Pandemin har förstås fört med sig mycket mer besvär än nytta i vår verksamhet, men ett område som fått rejält uppsving är tempot i digitaliseringen. Redan under 2020 ställdes till exempel arbetsplatser, möten och utbildningar om till digitala alternativ. Även om en del kommer ske fysiskt framöver så är det digitala inslaget här för att stanna.

Att utmana nuvarande arbetssätt med digitala och effektivare alternativ är en nödvändighet ur flera aspekter. I tider när det råder urholkning av ekonomin bör digitala och mer ekonomiskt fördelaktiga inslag prövas. Digitalisering är också ett verktyg för att klara kompetensförsörjningen, samma eller kanske mer arbete ska kunna göras med färre personal helt enkelt på grund att det kommer att råda större brist på personal att rekrytera.

Kompetensförsörjning

Det är fortsatt svårt att rekrytera behörig personal inom förskola, fritidshem och grundskola. Andelen behörig personal har minskat sedan tidigare år. Även inom de tekniska verksamheterna är det svårt att rekrytera personal till specialistyrken.

Som ett led i att klara kompetensförsörjningen generellt har kommunen sedan flera år tillbaka infört möjlighet till heltid för den som önskar ("heltidsresan"). Kommunen har under 2021 fått mycket positiv uppmärksamhet i media då antalet heltidstjänster, främst inom socialförvaltningen, ökat mest i landet enligt den beräkning som media genomfört. Arbete pågår i syfte att hitta synergieffekter med ökad samverkan över förvaltningsgränserna.

Svenljunga kommun fortsätter arbetet med att vara en attraktiv arbetsgivare, i syfte att höja kvaliteten i våra verksamheter. Samtliga förvaltningar arbetar med framtagande av kompetensförsörjningsplaner. Det är viktigt för verksamheternas utveckling att kommunen kan rekrytera rätt person till respektive tjänst. Vissa specialistfunktioner är fortsatt svårrekryterade, vilket innebär att kommunen behöver sticka ut bland övriga arbetsgivare för att attrahera viss arbetskraft.

Effektiviseringar nödvändiga

För samtliga år i denna verksamhetsplan (2023-2025) finns redan besparingar på samtliga nämnder. Behovet av nödvändiga effektiviseringar har tidigare förskjutits i tid när coronapandemin gjorde intåg och stora generella statsbidrag samt ersättningar för t ex sjuklönekostnader har underlättat för nämnderna att hålla budget. Därmed blir den omställningen till 2023 väldigt omvälvande och kräver en stor portion av helhetssyn inom hela kommunen för att klara närmaste åren med ekonomin i balans.

Effektiviseringar som ger långsiktiga och bestående resultat är avgörande. Att tvingas genomföra besparingar under en kort period under ett enskilt år är inte önskvärt. Kommunens planering av ekonomin måste bygga på att beslutad budget kan följas. Nämnderna bör löpande diskutera långsiktiga effektiviseringar.

Omvärldsbevakning

SKR publicerade 2022-10-20 (cirkulär 22:37) en skatteunderlagsprognos med reviderade antaganden om framtiden. Denna prognos ligger i stora delar till grund för Verksamhetsplanen 2023-2025. Nedan följer ett utdrag från cirkuläret:

"Skatteunderlagsprognosen vilar på en prognos och ett medelfristigt scenario fram till 2025 där svensk ekonomi når normalkonjunktur mot slutet av perioden.

Sverige går in i en längre lågkonjunktur

Utfallen för svensk inflation har nyligen varit överraskande höga. Den oväntat höga inflationen har definitivt lyft inflationsutsikterna på kort sikt, men i hög grad även för de kommande 12 månaderna. Samtidigt har en mycket brant ränteuppgång synts de senaste månaderna, huvudsakligen drivet av centralbankernas höjda

styrräntor. Pris- och ränteuppgångarna blir därmed större än vad vi räknat med i tidigare prognoser. Frågan är inte längre "om" Sverige går mot en lågkonjunktur utan "hur snart" vi når dit, samt hur djup den blir. SKR:s prognos är att svensk BNP faller nästa år. Detta medför att den postpandemiska återhämtningen för arbetsmarknaden bryts. Antalet sysselsatta kommer att minska och arbetslösheten beräknas ligga på knappt 8,5 procent 2023–2024. I vår framskrivning räknar vi med att BNP- och timtillväxten repar sig under 2024, men att konjunkturen stärks mer påtagligt först 2025.

Mycket svag konjunkturutveckling antas medföra sjunkande räntor redan nästa år. Trots detta kommer ränteläget då att vara betydligt högre än de senaste åren. Den långa eran av oerhört låga räntor är över. På samma sätt kommer konsumentpriserna totalt sett – efter rekordsnabba ökningar 2021– 2023 – inte heller falla tillbaka till gamla nivåer. Trots att vi räknar med att inflationen sjunker snabbt nästa år lär ekonomins aktörer få leva med bestående högre priser på många varor och tjänster.

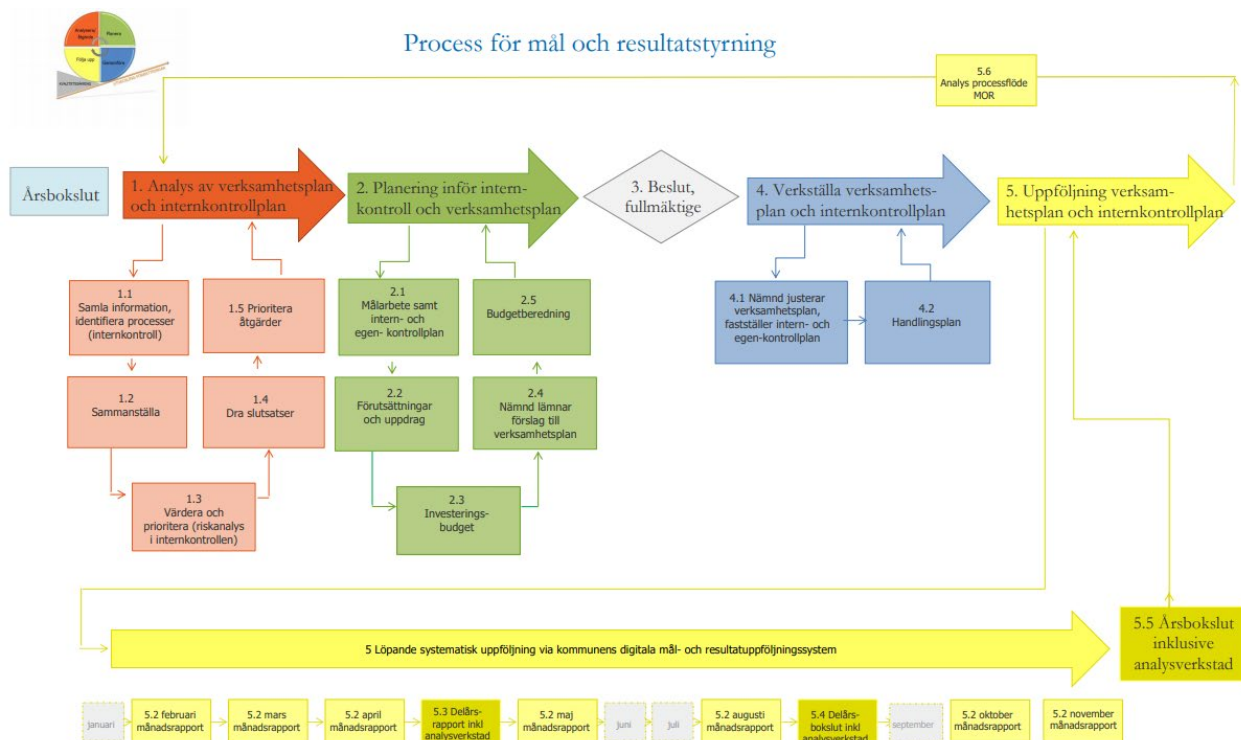
Kraftig urholkning av skatteunderlaget

I reala termer växer skatteunderlaget med 0,9 procent per år 2022–2025, att jämföra med de senaste tio årens genomsnitt på 1,8 procent. År 2023 faller till och med köpkraften med 2,7 procent; intäkterna beräknas realt sett bli kraftigt lägre än föregående år. Detta tapp är varaktigt och kommer kräva minskade utgifter framöver om inte statsbidragen höjs ordentligt.

Den höga prisuppgången i kommunsektorn beror dels på högre insatspriser och dels på ökade pensionskostnader. Pensionskostnadens ökning har två förklaringar. Det nya avtalet AKAP-KR är något dyrare än tidigare avtal, men till största del beror ökningen på en ny värdering av sektorns pensionsskuld. De förmånsbestämda avtalspensionerna är värdesäkrade med prisbasbeloppet, vilket betyder att pensionsskulden växer när prisbasbeloppet höjs.

Sammantaget för perioden beräknas skatteunderlaget inte räckta till att finansiera en växande kommunal verksamhetsvolym i linje med den senaste tioårsperioden. Samtidigt är den demografiska utmaningen framöver större än tidigare, de i arbetsför ålder behöver försörja allt fler (yngre och äldre). Särskilt de ökade behoven av omsorg och vård av äldre kräver allt större resurser."

Process för mål- och resultatstyrning

Den röda tråden

Visionen	En önskad framtid i ett längre tidsperspektiv.
Målområde	Är strategiska områden som leder kommunen i riktning mot visionen.
Fullmäktigemål	Några prioriterade mål. Målluppfyllelsen redovisas till fullmäktige.
Nämndmål	Mål med direkt koppling till fullmäktigemålen och/eller nämndens grunduppdrag. Målluppfyllelsen redovisas till nämnden.
Verksamhetsmål	Mål med direkt koppling till verksamhetens behov och uppdrag som anknyter till nämndsmålen. Följs upp systematiskt och regelbundet samt redovisas i kommunens mål och resultatuppföljningssystem.
Indikator	Ett mått som ger en indikation (antydning) om vi närmat oss målet. Den lyfter fram någon del i en tjänst eller något annat som kan anses vara väsentligt.
Finansiella mål	Sätts för att verksamhetsvolymen ska kunna sättas i relation till kommunens finansiella ställning som helhet.
Övriga anvisningar	Innefattar de regelsystem som nämnderna har att följa avseende ekonomi kontra verksamhet. Gäller även helägda bolag.

Planeringsdagar och beslut om ramar

Kommunstyrelsen och nämndernas arbetsutskott har årligen ”planeringsdagar”. Det innebär en dialog mellan förtroendevalda och kommunledningsgrupp om förutsättningar och prioriterade utvecklingsbehov. Dagarna inleder arbetet med verksamhetsplanen.

Deltagarna formulerar vad som är viktigt att bevara i verksamheten och vilka områden man vill utveckla för att möta utmaningarna för kommunen. Till de olika områdena formuleras konkreta idéer som blir utgångspunkt för fullmäktigemålen.

Beslut om preliminära ramar för nämnderna fattades av Budgetberedningen (Ksau) i juni och reviderades sedan den 3:e oktober 2022.

Nämndernas arbete med verksamhetsplaner

Med utgångspunkt från rambesluten och verksamhetens förutsättningar inför den kommande perioden tar nämnderna fram ett förslag till verksamhetsplan. Den innehåller verksamhetsidé, mål utifrån fullmäktigemål, mål utifrån nämndens grunduppdrag, drifts- och investeringsbudget och taxor. Därefter sker en avstämning/dialog där kommunstyrelsens arbetsutskott träffar respektive nämnds arbetsutskott.

Nämnderna arbetar med sin detaljbudget parallellt med verksamhetsplanen. Eventuella förändringar korrigeras i efterhand. Beslut i nämnderna tas snarast efter fullmäktiges beslut – se nedan.

Syftet med detaljbudgeten är dels att skapa tydliga anvisningar till verksamheten, men också att se om det finns behov av omprioritering mellan verksamheter som en följd av förändrade behov.

Investeringsbudget

Under 2018 beslutade kommunstyrelsen om en förändrad process avseende kommunens, inklusive Svenljunga Verksamhetslokaler AB:s, investeringsbudget. Inriktningen var att processen skulle vara separat och i tid ligga före ordinarie process från driftbudgeten. Beslut ska tas i juni månad.

Beredning av investeringar

Alla nämnder och Svenljunga Verksamhetslokaler AB presenterade förslag till investeringsplan vid budgetberedning för investeringarna den 19 april. Ksau fattade beslut 16 maj, KS 30 maj och KF 13 juni. Eventuella justeringar kan göras under höstens budgetprocess.

Lokalgruppen skall vara beredande organ avseende investeringar och planerat underhåll för Svenljunga Verksamhetslokaler AB, detaljerad plan tas fram för 2023-2025 med prioriteringar.

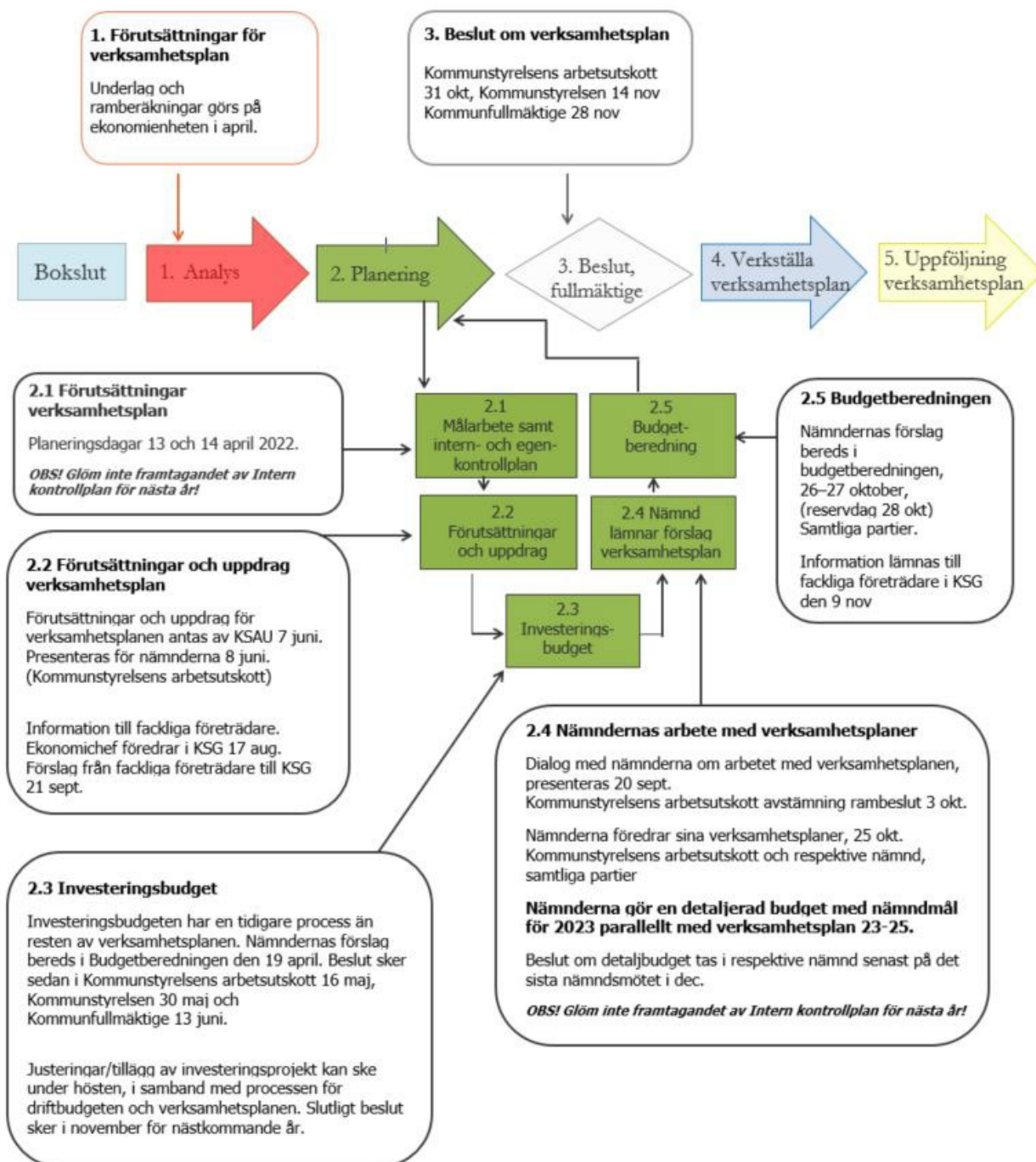
Investeringsplanen ingår som en del i Verksamhetsplanen 2023-2025.

Beslut om verksamhetsplan

Kommunens fullmäktigebudget är planeringen för de kommande tre åren. Den bereds på ett övergripande, förenklat, plan och syftar endast till att visa på eventuella väsentliga behov av verksamhetsförändringar för att anpassa budget till befintliga ramar.

Med utgångspunkt i fullmäktiges mål och nämndernas förslag till verksamhetsplaner bereds under oktober månad kommande verksamhetsplan. Den fastställs av kommunfullmäktige i november.

Process för resultatstyrning - verksamhetsplan

Vision:

"Svenljunga - här skapar vi det godaste livet"

- Vi bygger ett tryggt och hälsosamt samhälle för alla.
- Vi skapar en hållbar utveckling, såväl ekonomiskt, socialt som miljömässigt.
- Vi utvecklar en skola i toppklass.
- Vi utformar gott om kulturella och sociala mötesplatser.
- Vi vårdar och tillgängliggör vår vackra natur för alla.
- Vi jobbar för att erbjuda ett brett utbud av företag och arbetstillfällen, samt ett bra kommunikationsnät.

Värdegrund

Utifrån ett helhetsperspektiv arbetar vi strategiskt för den gemensamma nyttan, alltid med kommunkoncernens bästa för ögonen.

Vi arbetar tillsammans mot kommunens gemensamma mål med fokus på invånarnas, företagares och organisationers bästa. Arbetet kännetecknas av respekt, prestigelöshet och ett ödmjukt förhållningssätt. "Tillsammans utvecklar vi Svenljunga kommun."

Vi hjälper varandra där behov och möjlighet finns. Tillsammans arbetar vi för att rätt resurser används eller skapas för att nå våra mål.

Verksamhet och beslut grundar sig på rättssäkerhet, hållbarhet, resurshushållning, delaktighet och demokrati. Vi arbetar lösningsfokuserat och bemöter alla med respekt och professionalitet.

Svenljunga i omvärlden

Kommunens kvalitet i korthet (KKiK) och andra jämförelser

Kommunens kvalitet i korthet, KKiK mäter Svenljungas kvalitet och effektivitet i jämförelse med andra kommuner. De flesta av Sveriges 290 kommuner deltar i jämförelsen som genomförs av Sveriges kommuner och regioner (SKR) tillsammans med Rådet för främjande av kommunala analyser (RKA). För att underlätta jämförelsen används färger:

Grön färg beskriver att vi finns bland de 25 % bästa kommunerna om man jämför resultatet.

Gul färg beskriver att vi ligger i mitten vad gäller resultatet tillsammans med 50 % av övriga kommuner.

Röd färg beskriver att vi finns bland de 25 % sämsta kommunerna om man jämför resultatet.

Inför 2023 görs inga förändringar, uppföljning kommer ske på samma indikatorer som tidigare.

			2020	2021	2022	21/22	21/22
	Målområde	Indikator	Utfall	Utfall	Utfall	Alla kommuner	Liknande kommuner
1	1: Förbättrad och kvalitetssäkrad verksamhet	(N15428) Elever i åk. 9 som är behöriga till ett yrkesprogram, hemkommun, andel (%)	87,3 %	88,7 %	81,9 %	84,7 %	85,9 %
2	1: Förbättrad och kvalitetssäkrad verksamhet	(N15505) Elever i åk 9, meritvärde kommunala skolor, genomsnitt (17 ämnen)	208,4	208,6	209,0	217,1	219,5
3	1: Förbättrad och kvalitetssäkrad verksamhet	(U23471) Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)	96 %	Saknas	81 %	77 %	84 %
4	1: Förbättrad och kvalitetssäkrad verksamhet	(U00201) Medarbetarengagemang (HME) totalt kommunen - Motivationsindex	Saknas	81 %	? %	%	%*
5	3: Ett attraktivt, tryggt och hållbart Svenljunga för alla.	(U00454) Delaktighetsindex. Egengranskning enligt mall – baseras på 25 frågor om möjligheterna till medborgardelaktighet i kommunen.	68 %	72 %	71 %	62 %	60 %*
6	3: Ett attraktivt, tryggt och hållbart Svenljunga för alla.	(U07451) Företagarnas omdöme om företagsklimatet i kommunen (Insikt)	77 %	76 %	V 16 2023	%	%*
7	3: Ett attraktivt, tryggt och hållbart Svenljunga för alla.	(N00090) Sjukfrånvaro kommunalt anställda totalt, (%)	Saknas	7,5 %	v 10 2023	%	%**
8	4: Att lämna ett miljömässigt hållbart samhälle till nästa generation	(U07414) Hushållsavfall som återvinns genom materialåtervinning, inkl. biologisk behandling, andel (%)	41 %	V 46 2022		%	%*
9	4: Att lämna ett miljömässigt hållbart samhälle till nästa generation	(U07514) Ekologiska livsmedel i kommunens verksamhet, andel (%)	40 %	37 %	V 41 2023	%	%*

Politiken har ordet

Kommunstyrelsens ordförande

Valresultatet efter valet 11 september 2022 visade att det var möjligt att bilda en majoritet i Kommunfullmäktige. Vi var fyra partier som kände att vi ville enas om en budget och om en riktning framåt för kommunen.

I arbetet med att ta fram denna budget var förutsättningarna svåra och mer ovissa än vanligt. Detta beror till vissa delar på att det är krig i Europa, dessutom har vi skenade energipriser och på det en kraftigt höjd inflation. 2023 är dessutom det år då det nya pensionssystemet slår igenom med ökade kostnader.

Vårt mål var att få till en budget med åtminstone ett litet överskott. För -22 budgeterade vi med 2% överskott. I denna budget ligger vi när beslutet tas på strax över 0,5%. Förhoppningen är att när året har gått skall vi trots detta ha ett positivt resultat. Jag är fullt medveten om att det kommer att bli ett tufft år men med förenade krafter kommer vi att klara det.

Pandemin är fortsatt aktuell och detta är nu vår vardag. Smittan som skulle försvinna på några månader finns ännu kvar och kommer kanske aldrig att försvinna helt. Om så blir fallet känner jag att vi här i Svenljunga fortsatt kommer att klara oss bra även i framtiden. Vi har visat att vi är bra på att anpassa oss och klara svåra utmaningar.

Många i vår kommun är otrygga och känner sig oroliga trots att vi aldrig haft det bättre ekonomiskt och levnadsmässigt. Vi behöver nu alla tillsammans hjälpas åt att jobba aktivt för att få våra invånare i Svenljunga Kommun att känna sig trygga.

De viktigaste utvecklingsfrågorna för Svenljunga kommun 2023

Mina två viktigaste frågor det närmaste året är: Hur får vi våra elever att nå sin fulla förmåga? Hur kan vi locka hit fler bra lärare till våra elever?

Våra elever är vår framtid. Det är bara att titta runt omkring oss; flertalet av våra invånare har åtminstone haft en del av sin uppväxt och skolgång här i kommunen. Ju bättre vi i Svenljunga kommun förbereder våra barn och unga för sitt vuxenliv desto bättre kommer det att bli för alla. Många lyckas bra i livet trots tuffa år i skolan och utan att ha haft möjlighet att söka in på en gymnasielinje MEN jag är övertygad om att det gått minst lika bra om dessa personer nått upp till nivån för att få söka till gymnasiet.

De viktigaste utvecklingsfrågorna för kommunen 2024 och framåt

Viktiga frågor för mig på längre sikt är att: Vi skall ha bra villkor för de företag vi redan har och även bra villkor för entreprenörer att starta verksamhet här i kommunen.

Vi behöver skapa fler attraktiva boenden för äldre. Jag tänker då främst boende med god tillgänglighet, som vi planerat för i anslutning till Klockaregården. Kan vi få igång flyttkedjor tidigare, som dessutom ger äldre ett trivsamt och tryggt boende, ser jag det som "vinna-vinna".

Vi måste även fortsätta med digitaliseringen inom kommunen. Vi har ett bra fibernät i större delen av kommunen. Tanken är inte att spara utan att se möjligheten med att kunna få mycket mer för samma peng.

Johan Björkman (m) Kommunstyrelsens ordförande

Kommunstyrelsens vice ordförande

Jag tror på Svenljunga.

Jag känner att vi är på rätt väg, att det finns en framtidstro hos våra politiker, anställda och medborgare. Vi har fortfarande en resa att göra men något har hänt. Vi går med lite rakare ryggar, jag hör fler prata om vilka fantastiska verksamheter vi har. Vi har en positiv befolkningsutveckling, fler väljer att bosätta sig i vår kommun. Vi har personal som efter några år i annan kommun kommer tillbaka för att de upplever att vi som kommun är en bra arbetsgivare. Vi lockar fler företag att etablera sig i kommunen. Det är en förändring, en positiv sådan.

2023 är annars ett utmanande år. Vi går in i detta år med hög inflation och stigande räntor, något vi inte upplevt på nästan 30 år. Det är ett tufft läge, inte minst ekonomiskt. Vi har under flera år gjort goda finansiella resultat, nu ser det tuffare ut. Inflationen för med bland annat med sig att våra pensionskostnader ökar lavinartat under 2023-2024. Förhoppningsvis ser vi att de är tillbaka på en mer normal nivå 2025.

För att mildra effekterna av detta för våra verksamheter ville vi från Socialdemokraterna tillsammans med Centerpartiet och Liberalerna höja skatten med 30 öre inför 2023. Tyvärr så röstade den styrande majoriteten igenom sin

budget med oförändrad skattesats vilket gör att verksamheterna måste skära ner för att anpassa kostymen. I det expansiva läge kommunen nu befinner sig i så är det olyckligt.

Arbetet med den stora etableringen i Lockryd fortsätter under 2023. Vi ligger i fas med detaljplan och övrigt och det är kittlande att tänka på vad det skulle innebära för Svenljunga kommun med en etablering som skulle innebära tusentals arbetstillfällen. Redan har vi sett en hel del effekter av detta i form av ökade förfrågningar från företag som vill komma hit, byggföretag som vill köpa mark för att bygga bostäder och annat. Jag är övertygad om att oavsett om det blir en batterifabrik byggd i Lockryd eller inte så kommer kommunen att växa till följd av detta!

Vi arbetar för fullt med våra detaljplaner för att få fram mer mark för både bostäder och industri. En ökad befolkning skulle innebära att det finns underlag för handel, restauranger, caféer och annat. Kulturutbudet skulle kunna växa. Vi skulle kunna få ett mycket mer levande centrum i centralorten.

Under 2023 hoppas jag också att turismen i vår kommun fortsätter öka. Under pandemin har många människor fått upp ögonen för den svenska landsbygden och dess lugn. I Svenljunga finns gott om natursköna platser med närhet till service och bekvämligheter. Tillsammans med övriga kommuner i Sjuhärad pågår ett arbete med att stärka varumärket Destination Sjuhärad för att få fler att upptäcka vad vi har att erbjuda.

Den nya skolstrukturen i Högvad och Kindaholm är nu igång och bygget av två nya skolor har påbörjats med start i Överlida. Det känns fantastiskt bra att vi gör denna satsning på framtiden, inte minst för våra barn!

Under 2023 fortsätter vi vår resa mot framtiden, vi utvecklar kommunen i alla delar och stärker vår självkänsla! I Svenljunga vill man bo, arbeta och leva. Här finns det godaste livet!

Patrik Harrysson (s) Kommunstyrelsens vice ordförande

Fullmäktiges mål påverkar bolagens/nämndernas mål

Fullmäktige har beslutat om fyra målområden med totalt 10 fullmäktigemål. Bolag och nämnder bidrar till måluppfyllelsen genom att bryta ner fullmäktiges mål till nämnd- och enhetsmål.

Målområden och fullmäktigemål

Målområde 1: Förbättrad och kvalitetssäkrad verksamhet

1.1 Barn och ungdomar ska ha förutsättningar för fortsatta studier och god sysselsättning/arbete

Barnens uppväxtmiljö och studiemiljö ska ge goda förutsättningar för fortsatta studier/sysselsättning/arbete. Målsättningen är att alla elever ska lyckas i skolan. Vi ska stärka barn och ungdomars möjligheter genom tidiga insatser i skolan och för familjer i riskzonen. Målsättningen omfattar även ungdomar och unga vuxna (18-30 år). Det ska finnas gott om mötesplatser som bidrar till inkludering och integration.

1.2 Vi är en attraktiv arbetsgivare, dit medarbetare aktivt söker sig, trivs och vill stanna kvar.

Svenljunga kommun rekryterar den personal med den kompetens som krävs och behövs via ett gott ledarskap, stimulerande arbetsuppgifter, utvecklings- och karriärmöjligheter samt god arbetsmiljö.

1.3 Säkerställa framtida resurseffektivitet och kompetensförsörjning via digitala och säkra lösningar.

Ett arbete som är helt nödvändigt i framtiden som i sin tur leder till ett mer resurseffektivt arbetssätt, där medarbetarna kan avlastas rutinarbete för att istället få jobba mer kreativt och utvecklande.

Målområde 2: God ekonomisk hushållning

Enligt kommunallagen ska kommunen ange de finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs genom andra juridiska personer.

Det är viktigt att det finns en medveten balans mellan finansiella resurser och verksamhetsvolymen. Kommunens ekonomi ska planeras långsiktigt och vara i balans.

Ekonomi ska inte belasta kommande generationer. Det är de finansiella målen som sätter den yttre gränsen för budget 2023-2025.

Svenljunga kommun redovisar resultatet enligt god redovisningssed. Pensionsåtagande upplupet före 1997-12-31 redovisas som ansvarsförbindelse och förändringar mellan åren och påverkar inte resultatet (blandmodellen).

Två av de finansiella målen beräknas inklusive det kommunägda bolaget Svenljunga Verksamhetslokaler AB (SVLAB). Bolaget ansvarar för lokalförsörjningen till kommunens verksamheter. Målen beräknas för kommunen inklusive SVLAB, för att få en rättvisande bild av kommunens verksamhet och öka jämförbarheten med andra kommuner som har lokalförsörjningen i egen regi.

2.1 Resultatet för 2023 ska uppgå till minst 0,5 % av skatteintäkter och generella statsbidrag, för 2024: 1,25 % och för 2025: 2,0 %. Målet motsvarar ett resultat på ca 3,8 mkr för 2023, ca 9,8 mkr för 2024, ca 16,1 mkr för 2025.

Vid utvärderingen av det finansiella målet vad gäller resultat skall större poster av "engångskaraktär" avräknas, t ex infriande av borgensåtagande och reavinster/förluster från fastighetsförsäljningar som inte är från exploateringsverksamheten.

2.2 Kommunens, inklusive Svenljunga Verksamhetslokaler AB:s, soliditet ska vara 35 % eller högre exklusive ansvarsförbindelser.

Målet är beräknat efter blandmodellen vad gäller redovisning av pensionsskuld. Målet beräknas för kommunen inklusive Svenljunga Verksamhetslokaler AB.

Soliditeten beräknas som eget kapital/totala tillgångar. 2021-12-31 var soliditeten 42,5 %.

2.3 Kommunens, inklusive Svenljunga Verksamhetslokaler AB:s, investeringar i skattefinansierad verksamhet ska vara delvis självfinansierade över tid (den senaste femårsperioden). För 2023 ska en självfinansieringsgrad om 85 % uppnås. 2024: 65 % och 2025: 65 %.

Målet har omdefinierats inför 2023 med anledning av den historiskt stora investeringen avseende ny skolstruktur i södra kommundelen. Tidigare innebar målet att 100 % självfinansieringsgrad skulle uppnås.

Självfinansieringsgraden beräknas genom att årets resultat och avskrivningar divideras med investeringsutfallet i den skattefinansierade verksamheten, inklusive SVLAB.

Vid utvärdering av det finansiella målet för investeringar skall hänsyn tas till att detta gäller över tid, och utvärderingen ska sträcka sig 5 år tillbaka. Om målet uppfylls minskar kommunens och bolagets behov av att låna pengar till investeringar, i den skattefinansierade verksamheten i alla fall.

Det är viktigt att ha en långsiktig plan för investeringar, minst 3 år framåt. För vissa mycket stora investeringar bör planen sträcka sig ännu längre och det är viktigt att skapa utrymme för dessa investeringar.

Målområde 3: Ett attraktivt, tryggt och hållbart Svenljunga för alla

3.1 I Svenljunga kommun upplevs bättre livskvalitet genom delaktighet, inkludering och viljan att påverka och ta ansvar med fokus på social, ekonomisk och ekologisk hållbarhet.

Kommuninvånare ska kunna känna sig trygga med de beslut de får, att besluten är väl grundade på fakta och att tydligt lagstöd finns. Med målet vill vi uppnå en god omsorg om äldre samt för personer med funktionsnedsättning, så att de känner sig trygga och upplever en meningsfull tillvaro.

3.2 Skapa bättre förutsättningar för företagsamhet.

Tillsammans med näringslivet skapar vi fler arbetstillfällen och en varierad arbetsmarknad samt förbättrat företagsklimat.

Målområde 4: Att lämna över ett miljömässigt hållbart samhälle till nästa generation

4.1 Förändra energianvändningen till förnybar energi samtidigt som vi effektiviserar vår energianvändning

Med målet menar vi en kommun som arbetar för att minska energibehovet främst av fossil energi.

4.2 Bidra till fler giftfria miljöer samt skydda den biologiska mångfalden och naturliga livsmiljöer

Vi arbetar för att minska spridningen av gifter i vår miljö. Förorenade områden är åtgärdade i så stor utsträckning att de inte utgör något hot mot människors hälsa och miljön. Information och kunskap om miljö- och hälsofarliga ämnen i material, kemiska produkter och varor är tillgängliga

Ekonomiska styrprinciper och förutsättningar

Utöver kommunens verksamhetsmässiga och finansiella mål avseende resultat och finansiering och den grundläggande inriktningen om god ekonomisk hushållning finns ytterligare ett antal regler/principer som påverkar hur och när resurser kan förbrukas.

Mål kontra resurstilldelning

Resultatmål skall uppnås inom beslutad budget. Är detta inte möjligt skall budget prioriteras. Nämnd skall i sådana fall redovisa vad som krävs för att nå mål, för omformulering av mål alternativt ytterligare tilldelning av resurser.

Standardkostnader/Nyckeltal

Som stöd för resursfördelning kan nyckeltal tas fram utifrån standardkostnader i riket och i jämförbara kommuner.

Anslagsbindningsområde

Med anslagsbindningsområde åsyftas den nivå nämnden, utan beslut från kommunfullmäktige, kan omfördela resurser mellan enheter/verksamheter. I Svenljunga kommun är anslagsbindningsområdet **nämndnivå**, dvs. totala budgetramen för nämnden. Detta innebär att en nämnd kan redovisa utfall som visar såväl underskott som överskott så länge total budgetram inte överskrids, om nämnden godkänner detta.

Respektive enhets-/verksamhetsbudget skall inte förändras vid uppföljning. Omfördelning av resurser visas istället genom avvikelser. Endast vid större omorganisationer som sträcker sig över flera enheter/verksamheter bör budgetjustering ske.

Undantag finns inom samhällsbyggnadsnämnden där över- alternativt underskott från markreserv, VA-enhet, Avfallsenhet och kostförsörjning inte kan omfördelas.

Kommunfullmäktige kan under verksamhetsåret komma att förändra anslagsbindningsområde för respektive nämnd.

Över- alternativt underskott

I enlighet med reglerna för anslagsbindningsområde skall över- eller underskott inom kostenheten balanseras över åren. Maximalt över- eller underskott som balanseras är 3 % av enhetens bruttobudget.

Över- alternativt underskott inom VA-enheten och Avfallsenheten regleras vid bokslut så att ett eventuellt överskott redovisas som en skuld till abonnenterna. Ett

eventuellt underskott belastar i första hand fonden med tidigare överskott, i andra hand kommunens resultat men skall återbetalas under kommande år.

Avgiftsfinansierade verksamheter

Kommunens två stora helt avgiftsfinansierade verksamheter, VA och Avfall, har med hjälp av fördröjda investeringsplaner och genomförda effektiviseringar genererat ackumulerade överskott om totalt 9,0 mkr vid årsbokslutet 2021-12-31.

VA-verksamheten är med sin stora kapitalbindning i vatten- och avloppsverk och ledningar känslig för ränteutvecklingen. Under 2022 betalar VA-kollektivet kapitaltjänstränta om 0,8 %, vilket innebär en kostnad om ca 1,3 mkr. Även Avfall har en kapitaltjänstränta om 0,8 %.

Räntan höjs till 1,3 % för 2023 som en direkt effekt av den snabba ränteutvecklingen som ägt rum under 2022.

Princip när en nämnd inte längre behöver en lokalyta

Lokalerna är en stor del av nämndernas kostnader. Därför är det viktigt att verksamheten löpande funderar över sin lokalanvändning och om verksamheten kan bedrivas på färre kvadratmetrar.

När en nämnd inte längre behöver en lokalyta gäller följande process:

1. Förvaltningschef meddelar Lokalgruppen att förvaltningen inte längre behöver lokalen.
2. Inom Lokalgruppen utreds om annan förvaltning har behov av denna lokal.
3. Om inget behov föreligger ska Svenljunga Verksamhetslokaler AB få ett uppdrag att försöka hyra ut lokalen till extern hyresgäst alternativt sälja lokalen på öppna marknaden.
4. Om nummer 3 inte är genomförbart kan lokalen bli föremål för rivning. Detta under förutsättning att den är i tillräckligt dåligt skick.

Lokalgruppen består av representanter för samtliga förvaltningar samt Svenljunga Verksamhetslokaler AB.

Princip - När blir nämnden av med en vakanshyra?

Verksamheternas hyreskontrakt med Svenljunga Verksamhetslokaler AB (SVLAB) skrivs, enligt styrdokumentet, på 25 år. När en verksamhet inte har behov av en lokal under hyreskontraktets giltighetstid ska verksamheten ändå fortsätta betala hyran, vilken kallas vakanshyra. Ibland kan möjligheten att bli av med en vakanshyra kräva nödvändiga beslut i nämnden, men ibland krävs också beslut i Kommunfullmäktige (KF).

Det är därför viktigt med en princip som skapar incitament och förutsägbarhet.

Följande är applicerbart på verksamhet som är av större principiell betydelse, t ex flytt eller avveckling av ett äldreboende eller skola, där beslut först tas i berörd nämnd och sedan vidare i KF.

Under tiden från att ett lokalbehov upphör till beslut om avveckling av verksamheten ska aktuell nämnd fortsätta betala lokalhyran (vakanshyra). Med **avveckling** av verksamhet menas ett definitivt beslut om nedläggning av verksamheten. I vissa fall kan beslut om **tomställan** göras, men detta är att betrakta som tillfälligt.

Att en nämnd blir av med en vakanshyra innebär i praktiken att betalningsansvaret flyttas till ansvaret för Gemensamma intäkter/kostnader ("centralt").

Princip:

Om beslut om avveckling tas i KF 1a halvåret år 1 bör en halvårseffekt av lokalkostnaden flyttas till "centralt" år 2. Resterande halvårseffekt flyttas år 3.

Om beslut om avveckling tas i KF 2a halvåret år 1 bör hela lokalkostnaden flyttas till centralt år 3.

Beslut om flytt av kostnader tas i Budgetberedningen för kommande verksamhetsplan. Detta innebär att beslut i KF måste ske före Budgetberedningen sammanträder i slutet av oktober.

Ekonomiska ramar

Uppräkningsfaktorerna för lönekostnader, övriga kostnader samt lokalhyror till Svenljunga Verksamhetslokaler är starkt påverkade av den kraftiga ökningen av inflationen som chockat Sverige och omvärlden under 2022. Med en nivå för konsumentprisindex (KPI) på 10,8 % (september 2022 jämfört med samma månad 2021) är det den högsta inflationen på 30 år! I synnerhet ökar priserna på vissa varor och tjänster såsom drivmedel, energi och livsmedel. Även räntekostnaderna har ökat väldigt snabbt.

Utgångspunkten för driftsramarna är ursprunglig budget för 2022. Fördelningen mellan de olika kostnadsslagen har gjorts med den procentuella fördelningen mellan de olika kostnadsslagen i redovisningen 2021.

Pris- och löneuppräkning till 2023-2025 ska göras med två olika faktorer. Som utgångspunkt används SKR:s förväntade genomsnittliga löneutveckling i Sverige. För material/tjänster och intäkter används PKV, (prisindex för kommunal verksamhet), även det från SKR (se cirkulär 22:28).

För enskilda året 2023 pekar SKR:s prognos på en uppräkn

ing av arbetskraftskostnaderna motsvarande 3,1 %. Förslaget är i nuläget en ökning 3,0%. För övriga kostnader och intäkter är förslaget 3,8 %, i enlighet med SKR:s prognos.

Faktorer som använts vid uppräkn

ing till 2023-2025:

	2023	2024	2025
Lön	3,0%	2,8%	2,7%
Övr kostn/Intäkter	3,8%	2,6%	2,6%

Hyreskostnaden till Svenljunga Verksamhetslokaler AB räknas upp med KPI med oktober månad som basmånad. Det innebär att uppräkn

ingen av de faktiska hyreskostnaderna nästkommande år inte blir känt förrän i mitten av november. SKR gör prognoser för utvecklingen av KPI i samband med sina skatteprognoser.

Under budgetprocessens gång följer vi KPI-utvecklingen och gör löpande bedömningar kring lämplig nivå för ramkompensation till nämnderna. Under året har inflationen fortsatt stiga och senaste noteringen visar som sagt 10,8 %.

I dagsläget räknar vi upp med betydligt högre procentsats än den SKR föreslår för 2023 (från cirkulär 22:37). För 2024-2025 är det ungefär samma faktorer. Dock är det lägre än senaste noteringen för KPI.

Inför kommunfullmäktige 2022-11-28 är KPI från oktober publicerat och uppgår till 10,9 %. Till fullmäktige kommer därför förslag om att ramtilldelningen till nämnderna ska utgå från 10,9 %, därmed finns förslag om ökade budgetramar till samtliga nämnder.

Vi har prognosticerat förändringen enligt nedan.

Svenljunga:	2023: 10,9 %		2024: 1,5 %		2025: 1,5 %
SKR:	2023: 7,1 %		2024: 1,1 %		2025: 1,4 %

Demografiska förändringar

Justering för behovsförändringar (utifrån demografin) till 2022 har gjorts utifrån beräknade befolkningsförändringar, med grund i förändringen från december 2020 till december 2021. Som ersättningsbelopp för varje ålderskategori används ersättningen enligt kostnadsutjämningsystemet justerat för lokal och central OH.

För att dämpa de ekonomiska effekterna av de demografiska förändringarna justeras resultatet ned med 30 %, vilket innebär att volymökning och volymminskning påverkar nämndernas budget med 70 % av förändringen. Detta görs för att möta "tröskeeffekterna", som blir extra påtagliga vid volymminskning. En minskning med ett antal elever ger små möjligheter till att minska kostnaderna för undervisningen.

				70%
Ålder	Förändring	Ersättning	Utfall	Effekt
1-5 år	-25	89 794	-2 244 842	-1 571 390
6-12 år	11	12 219	134 414	94 090
6 år	24	50 148	1 203 541	842 479
7-15 år	4	85 553	342 211	239 547
16-18 år	33	105 549	3 483 125	2 438 187
Summa BUN	36		2 918 448	2 042 914
19-64 år (Arbetsför ålder)	41			
65-79 år	-6	15 362	-92 170	-64 519
80-89 år	38	92 347	3 509 175	2 456 423
90- år	4	242 120	968 479	677 935
Summa SOC	36		4 385 484	3 069 839
TOTALT	113		7 303 931	5 112 752

Pensionskostnader

Förväntade pensionskostnader har uppdaterats med senast tillgänglig information, vilket är prognosen från Skandia per sista augusti 2022.

Kostnaden för kommuner och regioners avtalspensioner (inklusive finansiell kostnad) beräknas öka med 45 miljarder kronor 2023 och med ytterligare 13 miljarder år 2024. Ungefär hälften vardera i kommuner respektive regioner. Det beror främst på inflationsuppgången men även på premiehöjningar i det nya pensionsavtalet och löneökningar under pandemin. En dryg fjärdedel förklaras sammantaget av det nya pensionsavtalet. Resterande ökning beror på värdesäkringen av skulden (finansiell kostnad) och andra effekter av pris- och löneökningarna.

Kostnadsökningen förklaras främst av:

- Kraftig ökning av prisbasbeloppet.
- Nytt avgiftsbestämt pensionsavtal med höjda premienivåer (AKAP-KR).
- Högre löneökningar.
- Ovanligt låga pensionskostnader för 2022.

För Svenljunga kommuns del uppgår kostnadsökningen till ca 20 miljoner kronor jämfört med budgeten för 2022. Detta får mycket kännbara effekter på kommunens ekonomi, vilket gör den till den enskilt största orsaken till behovet av effektiviseringar i verksamheterna.

Personalomkostnadspålägg (PO)

Svenljunga kommun har under 2022 använt ett PO på 39,75 % (varav 31,42 % avser den lagstadgade arbetsgivaravgiften, en liten del är avtalsförsäkring och resten avser pensionskostnaderna). SKR kom i dec 2021 (efter kommunens beslut om budgeten för 2022) med förslag om sänkt PO till 39,25 %. Ingen revidering skedde i Svenljunga.

Pensionskostnaderna beräknas, som synes ovan, öka kraftigt 2023. Detta leder till en kraftig höjning av PO. Enligt samtal med SKR motiveras ett PO på 41,25 % av det nya pensionsavtalets effekter, vilket är beständigt. Övrig påverkan på PO är drivet av den höga inflationen, vilket är mer kortvarigt. PO sätts därför till 41,25 % för 2023 och resterande ökade pensionskostnader belastar centralt.

Internränta (kapitaltjänstränta)

SKRs förslag om en internränta på 1,25% för 2023 (snitt för kommunsektorn) publicerades i cirkulär 22:05 den 10 feb 2022. Det är en höjning med 0,25 procentenheter jämfört med år 2022. Den föreslagna internräntan bygger på kommunsektorns egna upplåningskostnader.

Detta var dock före krigets utbrott och inflationens dramatiska utveckling. SKR har inte reviderat sitt förslag vilket föranledde en egen uträkning. Eftersom kommunen just nu har en mycket liten låneskuld har en uträkning av genomsnittlig ränta 2023 gjorts på låneskulden i Svenljunga Verksamhetslokaler AB (vars verksamhet vanligtvis finns i kommunal regi).

Internräntan föreslås för år 2023 att vara 1,5 % (tidigare 1,0 %).

Internräntan för VA och Avfall räknas också upp och sätts fortsatt något lägre, 1,3 % (tidigare 0,8 %).

En justering av internräntan innebär att nämndernas driftbudget 2023-2025 justeras med motsvarande belopp.

Skatteintäkter, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning

Skatteintäkterna grundar sig på SKRs prognos från den 20 oktober. Ny prognos kommer att presenteras i december. Eftersom kommunfullmäktige fattar beslut om verksamhetsplanen den 28 november kan decemberprognosen inte användas.

Redan före coronapandemin och dagens krig i Europa var det en utmaning för SKR och övriga att göra skatteunderlagsprognoser. Läget just nu med den historiskt höga inflationen innebär en hög osäkerhet vilket försvårar planeringsförutsättningarna för kommunerna. Det ska tilläggas att skatteintäkterna utvecklas relativt positivt då vi är inne i en stark återhämtning i samhällsekonomin. Dock kommer det i skymundan när andra delar utvecklas mycket negativt.

Invånarantalet ökade mycket under 2021, +113. 1 nov 2021 uppgick invånarantalet till 10 829 personer. I skrivande stund är senast tillgängliga statistik från SCB från 31 augusti. Då uppgick invånarantalet till 10 869. Budget 2023 beräknas enligt antagande om att invånarantalet uppgår till 10 835 personer per 1 november 2022. Antalet invånare förväntas vara oförändrat efterföljande år;

2023; 10 835 personer

2024; 10 835 personer

2025; 10 835 personer

Skattesatsen och eventuella förändringar

Kommunstyrelsens förslag innebär en oförändrad kommunal utdebitering, d.v.s. 22,05 kr.

Vid en eventuell förändring av skattesatsen kan man räkna med en effekt av skatteintäkten om ca 0,22 mkr för varje öre som skattesatsen sänks eller höjs med.

Utjämningsystemet för LSS-kostnader

Skatteprognoserna från augusti och framåt visar att Svenljunga kommun tappar i LSS-utjämnningen. Denna visar att Svenljunga går från att få bidrag under 2022 med ca 2,4 miljoner kronor till att i princip ha noll i utfallet för 2023, dvs en försämring med 2,5 miljoner.

Kostnaderna för LSS-verksamheten ökar något i Svenljunga men ökar mycket i riket, därmed drabbas vi i utjämnningen.

Slutligt utfall i samtliga utjämningsystem för 2023 publiceras i december 2022.

Statsbidrag

Det finns ett antal större statsbidrag som inte ingår i de generella statsbidragen. De särskilda satsningarna till omsorgen (t ex omsorgssatsningen, äldreomsorgslyftet och bidraget för att minska antal timanställda i äldreomsorgen) har inte beaktats i de tilldelade ramar. Inte heller bidrag för Likvärdig skola som avser Barn- och utbildningsnämndens verksamhetsområde. Statsbidragen söks av nämnderna själva, som erhåller dessa i sin helhet.

Även inom de generella statsbidragen gör Regeringen vissa "märkningar" av anslag. Förändringarna i de allmänna statsbidragen görs bland annat med utgångspunkt från den så kallade finansieringsprincipen – om staten gör förändringar som påverkar kommunerna ekonomiskt så regleras den beräknade effekten via de generella statsbidragen. Dessa är generella och kan användas fritt, men i Svenljunga fördelas en del av dessa ut till berörda nämnder. Se bilaga 1.

Effektiviseringar

I syfte att upprätthålla god ekonomisk hushållning i budgetramarna finns förslag till effektiviseringar på 2,0 % på samtliga nämnder för 2023, 1,5 % 2024 och 0,5 % för 2025.

Balanskravet

Kommunallagen innehåller det så kallade balanskravet, som innebär att kommunens löpande intäkter ska vara minst lika stora som de löpande

kostnaderna. I lagen anges det också att ett negativt resultat ska återställas under de tre närmast följande åren.

Verksamhetsplanen 2023-2025 genererar positiva resultat för varje enskilt år. Nedan visas balanskravsutredningen för de senaste fem åren, i syfte att visa att Svenljunga kommun inte har något ackumulerat negativt resultat att återställa.

Balanskravsresultat

(mkr)	2017	2018	2019	2020	2021
Årets resultat enligt resultaträkningen	7,2	20,8	13,2	40,1	32,3
Realisationsvinster som inte står i överensstämmelse med god ekonomisk hushållning	-0,3	-2,9	-0,9	-0,9	0,0
Realisationsförluster som inte står i överensstämmelse med god ekonomisk hushållning	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	6,9	17,9	12,3	39,2	32,2
Reservering av medel till RUR*	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Användning av medel från RUR*	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Balanskravsresultat	6,9	17,9	12,3	39,2	32,2
<i>Balanskravsresultat att återställa</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>

* Resultatutjämningsreserv

Övriga anvisningar till nämnder och bolag

Nämnder

Taxor skall, om inte synnerliga skäl föranleder annat, följa kostnadsutvecklingen i inom respektive område. Taxorna tas upp som enskilda ärenden till kommunfullmäktige för beslut.

Budgeten ska redovisas uppdelad per verksamhet i nämnden, dock är det den totala budgetramen för respektive nämnd som utgör anslagsbindningsområdet. För plan 2024 och 2025 redovisas endast total summa för nämnden. Beslutad budget gäller beslut av budgetberedningen 26-27 oktober och därefter kommunfullmäktige 28 november. Nämnderna presenterar endast en nettobudget, alltså inte fördelat över intäkter och kostnader.

För att undvika att mindre avvikelser utmynnar i begäran om tilläggsanslag under ett enskilt år skall nämnderna budgetera med 0,5 % av tilldelad ram för oförutsedda kostnader.

Bolag

AB Svenljunga Bostäder, Svenljunga Verksamhetslokaler AB (SVLAB) och Svenljunga Industrifastigheter AB ska upprätta resultatbudget för 2023 och plan för 2024-2025, i enlighet med de av kommunfullmäktige beslutade ägardirektiven, och redovisa av styrelsen beslutad budget till ekonomienheten senast den 7 oktober.

Styrelsen för AB Svenljunga Bostäder (ABSB) har under 2021 begärt nedsättning av avkastningskravet från 4 % av hyresintäkterna till 0 % under perioden 2021-2024. Bakgrunden är att flertalet lägenheter blivit vakanta under slutet av 2020 och början av 2021, främst då Migrationsverket lämnade in en uppsägning på samtliga lägenheter som de hyrde (totalt 34 st). I syfte att komma ikapp med ett större underhållsbehov i de vakanta lägenheterna har ett antal lägenheter sålts och reavinstererna gått till underhåll. Då underhållsbehovet fortsatt är stort har begäran om sänkt avkastningskrav inkommit. Kommunfullmäktige har i beslut 2021-10-11 § 109 beviljat nedsättning till 1 % av hyresintäkterna för perioden 2021-2024. ABSB ska redovisa planer för underhållet till kommunstyrelsen inför varje enskilt år med start för 2022 samt redovisa uppföljning av genomfört underhåll i samband med årsredovisningen för varje enskilt år med start 2021.

Svenljunga Verksamhetslokaler AB ska dessutom upprätta investeringsbudget samt lokalförsörjningsplan för tre år framåt. SVLAB ska presentera förslag till resultat- och investeringsbudget samt lokalförsörjningsplan till budgetdialogen 20

september. Tillsammans med budgeten skall SVLAB redovisa specifikation av hyror för respektive fastighet, fördelad på de komponenter som ingår i hyressättningen.

Driftbudget

DRIFTBUDGET år 2023-2025

Not

(mkr)		Utfall 2021	Budget 2022	Prognos 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Kommunstyrelsen		-71,0	-77,6	-76,3	-81,2	-81,9	-83,2
Barn- och utbildningsnämnden		-280,0	-300,3	-301,6	-313,8	-322,4	-331,4
Socialnämnden		-252,4	-266,0	-269,6	-276,4	-282,7	-285,8
Samhällsbyggnadsnämnden		-43,2	-46,1	-46,1	-51,0	-52,9	-53,3
Gemensamma intäkter/kostnader*	1	-32,2	-21,3	-14,7	-29,8	-33,5	-25,9
Intern debiterad ränta	2	3,5	3,0	3,2	4,4	4,4	4,4
Verksamhetens nettokostnader		-675,2	-708,2	-705,0	-747,8	-769,0	-775,2
Skatteintäkter		706,8	721,7	747,3	754,5	781,5	804,1
Finansnetto		0,8	-0,3	-1,7	-3,9	-4,3	-2,7
Resultat före extraordinära poster		32,3	13,2	40,6	2,7	8,2	26,1
Extraordinära poster							
Årets resultat		32,3	13,2	40,6	2,7	8,2	26,1
Varav jämförelsestörande poster		0,0		0,0			
Resultat exklusive jämförelsestörande poster		32,3	13,2	40,6	2,7	8,2	26,1

*Specifikation av gemensamma intäkter / kostnader

(mkr)	Utfall 2021	Budget 2022	Prognos 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Utbetalda pensioner	-14,0	-13,8	-14,8	-15,3	-15,0	-14,7
Årets nya pensioner	-27,5	-26,8	-20,8	-41,7	-42,8	-35,7
Överskott av internt debiterat PO	29,7	28,0	29,0	34,4	34,1	34,1
Delsumma gemensamt	-11,7	-12,6	-6,6	-22,6	-23,7	-16,3
Reavinst försäljning av fastighet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Reavinst fsg av exploateringsmark	1,5	0,0	1,0	0,0	0,0	0,0
Lokalkostnader	-4,8	-5,3	-5,6	-3,5	-3,0	-2,7
Driftbidrag Stift Klevs Gästgiveri	-0,2	-0,2	-0,2	-0,1	-0,1	-0,2
Integration	1,5	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0
Ramjusterande investeringar Gata/Park	0,0	-0,7	-0,7	-1,1	-1,1	-1,1
Ramjusterande driftsatt exploatering	0,0	-0,7	-0,7	-0,7	-0,7	-0,7
Ramjusterande investeringar KS		-0,4	-0,4	-0,4	-0,4	-0,4
Omstruktureringsmedel				0,0	-3,0	-3,0
Åtgärder Coronapandemin	-2,1		-0,3			
Medfinansiering statlig infrastruktur	-5,4	-0,6	-0,6	-0,6	-0,6	-0,6
Avsättning Änglarp deponi	-8,0					
Resultateffekt ändrad redov leasing	-2,1					
Övrigt gemensamt	-0,8	-0,9	-0,9	-0,9	-0,9	-0,9
Summa gemensamt	-32,2	-21,3	-14,7	-29,8	-33,5	-25,9

Resultatmål 0,50%

3,8

Resultatmål 1,25%

9,8

Resultatmål 2,00%

16,1

Anslaget Omstruktureringsmedel

I VP 2022-2024 avsattes 2 miljoner kronor för 2023 vilket utökas till 3 miljoner från 2024 och framåt. Syftet med anslaget var att i god tid planera för kostnadsökningen som en ny skolstruktur i södra kommundelen medför. Att vänta till aktuellt budgetår då kommunen får högre hyreskostnader bedömdes bli mer kännbart.

Då anslaget är avsett för att "inveckna" utrymme i budgeten kan det ändå under tiden användas till annat. I arbetet med budgeten har anslaget redan använts för 2023 men finns kvar för 2024-2025.

Definition och användning:

Anslaget kan användas till insatser som innebär en effektivare verksamhet när insatsen är genomförd. Det kan t ex vara "lägre kostnadsnivå med bibehållen kvalitet" eller "samma kostnadsnivå med en ökad kvalitet".

- Insatsen ska vara tidsbegränsad.
- Insatsen ska inte vara ordinarie verksamhet.
- Beslut om insats ska tas av Kommunfullmäktige.

Anslaget kan också delvis användas som en tillfällig budgetreserv, för att möta större och plötsliga förändringar i skatteprognoser samt minska behovet av att låna pengar externt då investeringarna är på höga nivåer.

Lokalkostnader

Verksamhetsplan 2023-2025						
Spec lokalkostnader (mkr)	Budget 2022	Prognos 2022	Avvikelse 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Kommunens egna och förmedlade	-0,500	-0,500	0,000	-0,514	-0,528	-0,541
Hyra vakanta lokaler	-2,991	-3,762	-0,772	-1,227	-0,725	-0,358
Verksamhetsservice	-1,572	-1,100	0,472	-1,543	-1,583	-1,623
Rivning/utrangering lokaler	-0,200	-0,200	0,000	-0,200	-0,200	-0,200
Summa	-5,263	-5,562	-0,300	-3,484	-3,036	-2,722

Vakanshyra (kronor)	Budget 2022	Prognos 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Hantverkshuset (möbelförråd)	310 996	307 000	340 463	349 315	358 048
Tingshuset (inkl nattvandarna)	552 609	552 609	153 211	-	-
Del av Håcksviks skola	550 918	661 000	733 049	376 054	-
Del av Håcksviks skola, BUNs	120 000		-	-	-
Toftalyckan, Fd Tandläkeriet	116 643	233 286	-	-	-
Toftalyckan övriga vakansytor	928 725	1 857 450	-	-	-
Boråsvägen 5 (Björnberget)	209 232	-	-	-	-
Harstigen	201 420	151 065	-	-	-
				-	-
Summa	2 990 542	3 762 409	1 226 723	725 369	358 048

Ramförändringar 2023-2025

Tabellerna nedan visar hur kommunens driftbudget arbetas fram. Första tabellen börjar med respektive förvaltnings budgetram 2022, med tillägg för uppräknningar, demografiska förändringar samt en särskild justering till samhällsbyggnadsnämnden. I efterföljande tabell finns beslutade poster för 2023 och 2024 som fattades av Kommunfullmäktige 2021 i Verksamhetsplan 2022-2024. Enstaka beslut påverkade även 2025. För Holsljunga skola och ansökan om bidrag till Holsljunga byahus har förutsättningarna förändrats och minskning av budgetramar kunnat ske snabbare än tidigare beräknat. Tillskottet i förra regeringens budgetproposition, som är riktat mot äldreomsorgen 2024, har den nya regeringen nu beslutat att ta bort redan året efter. Detta skapar otydliga förutsättningar för kommunerna, i detta enskilda fall kan pengarna endast användas mycket kortsiktigt.

Investeringen i skolstrukturen i södra kommundelen är troligen det enskilt största investeringsprojektet någonsin i kommunkoncernens historia. Investeringen sker i Svenljunga Verksamhetslokaler AB (SVLAB) men belastar kommunens ekonomi i form av ökade hyreskostnader. De historiska beslutet togs i Kommunfullmäktige 2021-06-14. Under 2022 har pandemieffekten på materialpriserna i byggprojekt gjort sig kännbara även i detta projekt. SVLAB lämnade in underlag till budgetberedningen som visade en kostnadsökning på 25 % på hela projektet (50 % på endast materialpriserna). Utöver dessa förändringar har det också lämnats förslag på investeringar i förskoleverksamheterna i Överlida, Mårdaklev och Mjöbäck. Nytt beslut i KF ägde rum 2021-11-29.

I beslutet från juni var den beräknade hyresökningen 4,9 miljoner kronor enbart för skolverksamheten. I det reviderade underlaget är den beräknade hyreshöjningen nu 8,7 miljoner kronor, inklusive tilläggen i förskolorna enligt ovan. Effekterna börjar höstterminen 2024 då skolstart beräknas ske i Överlida.

Under byggtiden uppstår också omfattande kostnader för att bedriva skolverksamheten i övriga skolor, i form av mindre anpassningar och komplettering med moduler.

Hyresberäkningen i skolprojektet är gjord i en tid av ett helt annat ränteläge än det nuvarande. Under 2022 har inflationen ökat lavinartat och Riksbankens botemedel stavas räntehöjningar. Styrräntan har ökat kraftigt under 2022 men ännu syns ingen effekt på inflationen. När skolorna tas i bruk kommer hyresberäkningen revideras, den delen som påverkas av räntan kommer med all säkerhet att öka markant. Detta bevakas i kommande budgetprocess inför 2024.

Sammanställning av ramförändringar 2023-2025

(tkr)	Kommunstyrelsen			Barn- och utbildningsnämnden			Socialnämnden			Samhällsbyggnadsnämnden		
	2023	2024	2025	2023	2024	2025	2023	2024	2025	2023	2024	2025
Ram 2022	-79 635			-299 255			-264 581			-44 647		
Ram 2023		-81 183			-313 794			-276 412			-50 998	
Ram 2024			-81 865			-322 420			-282 674			-52 904
Pris-, hyra KPI och löneuppräknig	-2 617	-2 126	-2 129	-11 451	-8 001	-8 005	-9 411	-7 254	-7 232	-1 704	-978	-977
Uppräkningar på förändringar		41	53		-117	-19		-92	41		-177	-29
Demografiska förändringar				-2 043			-3 070					
Ramjustering gata/park från T3 2021										-292		
Ramjustering yta/belysning från T3 2021										0		
Ramjustering exploatering från T3 2021										-16		
Summa förändring:	-2 617	-2 085	-2 076	-13 494	-8 118	-8 024	-12 481	-7 346	-7 191	-2 012	-1 155	-1 006
Uppräknad Ram	-82 252	-83 268	-83 941	-312 749	-321 912	-330 445	-277 062	-283 758	-289 865	-46 659	-52 152	-53 910

Beslutat 2021: (tkr)	Kommunstyrelsen			Barn- och utbildningsnämnden			Socialnämnden			Samhällsbyggnadsnämnden		
	2023	2024	2025	2023	2024	2025	2023	2024	2025	2023	2024	2025
Effektivisering 2023, 1.0%	787			2 890			2 626			433		
Effektivisering 2024, 0.5%		414			1 564			1 374			232	
SARF kostnadsökning, ändrad fördelning	-64	-64										
SARF, anpassning till SARFs uppräknig	-77											
Skoglig insats Buttorps naturreservat, senareläggning										-100	100	
Val 2022, återläggning	400											
Politikerutbildning ny mandatperiod	-100	100										
Kommunkompassen SKR, återläggning	85											
Familjecentral				-667								
Dialogmodellen Träffpunkt, återläggning		150										
Hölsjunga skola, återläggning				1 500	(flytt fr 2024)							
Nytt kulturmiljöprogram, återläggning											100	
Unga ledare, återläggning	50	50										
Hölsjunga byahus (Tallhaga)	395	0										
Samverkan eArkiv	-326	425	283									
Budgetprop. Generella statsbidrag							-2 700	2 700				
Förstärkning planverksamheten										-213		
Digitalisering miljö- och byggenheten										-100		400
Personalförstärkning Mogaskolan, högstadiet				-750								
Tidiga insatser i centralorten, Grundskolan				-850								
100% IKT-tjänst				-350								
Tjänst, "Svenljunga ungas framtid"				-187			-187					
Riktat anslag korta tiderna mellan skolans start och slut, skolskjuts, schema mm.				-1 000								
Skolstrukturen södra kommundelen					-3 200	-5 500						
Skolstrukturen: Driftkostn. under byggtiden, återlägg 3 mkr år 2025				1 000	-1 000	3 000						
Fegensamverkan, utökning endast 2022	40											
Summa förändring	1 190	1 075	283	1586	-2 636	-2 500	2 439	-1 326	2 700	21	432	400
Inkl tidigare beslutat:	-81 062	-82 193	-83 658	-311 163	-324 548	-332 945	-274 623	-285 084	-287 165	-46 639	-51 720	-53 510

Tabellen nedan visar samtliga justeringar som skett under hela budgetprocessen.

Under tabellen finns beskrivningar till samtliga poster. Det gäller även posterna i tabellen ovan.

Samtliga nämnder redovisade en budget inom tilldelad ram till budgetberedningen, dock med begäran om tilläggsanslag. Samtliga nämnder begärde tilläggsanslag, men med olika belopp. Kommunstyrelsens äskande avsåg ett besked från Tranemo kommun om ökad kostnadsfördelning avseende HR-samverkan inför 2023 för Svenljunga, från 47 % till 48 %. Sent i budgetprocessen upptäcktes ett fel vilket förankrades med Tranemo. Felet är att lönespecifikationer för Tranemos feriearbetare hanteras i Svenljungas system och felaktigt belastar i fördelningsmodellen. Efter rättelsen ska Svenljunga för 2023 fortsatt belastas med 47 % av HR-enhetens kostnader. Kommunstyrelsens äskande (som beviljades av budgetberedningen) är därmed borttaget.

Samhällsbyggnadsnämnden har i princip fått alla äskanden beviljade, men fördelade över 2023 & 2024. Socialnämnden och Barn- och utbildningsnämnden har fått del av sina äskanden beviljade, men genom generella tillskott i syfte att underlätta de ekonomiska utmaningarna kommande åren.

Majoriteten av anslagen som beviljats nedan avser nämndernas äskanden. Nämnderna har äskat totalt 15 miljoner kronor. Ungefär 12 miljoner har beviljats men med viss del fördelad till 2024, med anledning av att en del av anslagen avser nya tjänster och rekrytering tar tid.

Övriga större delar avser kompensation till nämnderna för ökat personalomkostnadspålägg (PO), ökad internränta och ökade hyreskostnader.

Nya förslag:	Kommunstyrelsen			Barn- och utbildningsnämnden			Socialnämnden			Samhällsbyggnadsnämnden		
(tkr)	2023	2024	2025	2023	2024	2025	2023	2024	2025	2023	2024	2025
Ramjustering gata/park fr 2022, T1-T2												-127
Ramjustering exploatering fr 2022, T1-T2												-14
Höjning internräntan fr 1,00% till 1,50%	-26			-17			-59			-281		
Höjning PO fr 39,75% till 41,25%	-461			-1 958			-2 129			-289		
Flytta budgetram Bemanningsenheten	1 394						-1 394					
SÄRF, tilläggsanslag fr 2023	-604											
Effektivisering 2023, ytterligare 1% (tot. 2%)	810			3 098			2 738			463		
Skjuta fram genomförande av "korta tiden från skolans start till slut, skolskjuts, schema mm"				1 000	-1 000							
Sjuhäradrundan, cykelled	-32											
Ungdomspeng	-50											
Föreningssamordnare	-300											
Medfin. statlig infrastruktur, flytt till centralt	627											
Bostadsanpassning, flytt av ansvar och ram							2 000			-2 000		
Medfinansiering Leader 2023-2027, utöknin	-50											
Fritidsverksamhet, flytt av ansvar och ram							-980			980		
Tjänst, "Svenljunga ungas framtid", flytt av ram				-375			375					
Komjobb, flytt av ansvar och ram	-1 560						1 560					
Minskad ram kapitalkostnader m a a införd modell "ramjusterande investeringar"	200											
Budgetprop. Generella statsbidrag	-109			-233			-4	-338				
Ta bort anslag fritidskort/busskort	350											
Skulpturpark	-75											
Generellt tillskott				-3 500			-3 500					
Resursförstärkning samhällsutveckling										-2 664	-1 548	
Förstärkning miljötillsyn											-300	
Provtagnin nedlagda deponier										-60		
Tillfällig förstärkning tillsyn livsmedel mm										-200	200	
Investeringsbidrag till föreningar	-500											
Effektivisering 2024, ytterligare 1% (tot. 1,5%)	828				3 128		2 748			464		
Effektivisering 2025, 0,5%			414			1 564			1 374			232
Ramökning ökat PO och uppräkn, AME	-140											
Ramökning ökat PO, HR	-45											
Hyreskompensation KPI, upp till 10,9%	-50			-646			-396			-167		
Summa förändring	-121	328	414	-2 631	2 128	1 564	-1 789	2 410	1 374	-4 359	-1 184	232
Enligt KF-beslut 2022-11-28	-81 183	-81 865	-83 244	-313 794	-322 420	-331 381	-276 412	-282 674	-285 791	-50 998	-52 904	-53 278

Förtydligande av varje ramförändring i tabellerna ovan

Pris- och löneuppräknin

Pris- och löneuppräknin till 2023-2025 har gjorts med tre olika faktorer, enligt SKR:s cirkulär 22:28/22:37. Vissa mindre avvikelser förekommer.

För hyror sker uppräknin med antagande avseende höjning av KPI oktober månad.

Demografiska förändringar

Justering för volymförändringar har gjorts utifrån beräknade befolkningsförändringar.

Ramjustering gata/park, yta/belysning, exploatering från T3 2021

Tilläggsanslag avser kapitalkostnader från ramjusterande investeringar som genomförts tertial 3 två år tidigare. Dessa hinner ej komma med i budgetprocessen då beräkning sker vid årsskiftet.

Effektivisering

Generellt effektiviseringskrav för att nå ekonomisk balans och finansiella mål för 2023-2025.

SÄRF kostnadsökning, ändrad fördelning

En 5-årig trappa för att ändra fördelning av SÄRF's kostnader, 2024 är sista året.

SÄRF, anpassning till SÄRFs uppräknings

KS 210301 §27: Kommunalteknisk utjämning 4 kr/inv, ca 43 tkr plus ytterligare skillnad mellan vår uppräknings och deras. Del av skillnaden hanterad längre upp i tabellen.

Skoglig insats Buttorps naturreservat, senareläggning

Genomförs 2023. Återläggs 2024.

Val 2022, återläggning

Medel för genomförande av riksdagsvalet 2022. Återläggs 2023.

Politikerutbildning ny mandatperiod

Utbildning för politiker i inledningen av en ny mandatperiod, 2023. Återläggs 2024.

Kommunkompassen SKR, återläggning

Avser utvärdering av kommunen ur ett medborgar- och brukarperspektiv. Genomfört 2022. Återläggs 2023.

Familjecentral

En miljon kronor är beviljad för satsningen. Starten skedde under hösten 2022. 1/3-del av medlen tillskötts 2022, resterande 2/3-delar tillskjuts 2023. Inflyttning i nya lokalerna hos Närhälsan har försenats i flera omgångar men prognosen nu är att inflyttning sker första kvartalet 2023.

Dialogmodellen Träffpunkt, återläggning

KS 210301 §21: Satsningen förlängs med ett år pga pandemin och inställda dialogmöten. Återläggning 2024.

Holsljunga skola, återläggning

KF 210315 §24: Medel tillskjöts 2022 för att kunna bedriva skolverksamhet i Holsljunga tills den planerade omstruktureringen av skolverksamheten i södra kommundelen är klar. Medlen ska återläggas när omstruktureringen är genomförd. Under 2022 har KF beslutat att kommunens skolverksamhet ska avvecklas i Holsljunga och fastigheten säljas. Detta innebär förändringar mot tidigare beslut

och Barn- och utbildningsförvaltningen behöver inte dessa medel lägre, varför de återläggs 2023.

Nytt kulturmiljöprogram, återläggning

Kommunens medfinansiering 50 % av projektkostnaden under 2022-2023, men max 200 tkr totalt. 100 tkr beviljades 2022 och återläggs 2024.

Unga ledare, återläggning

KS 210531 §113: Kommunens medfinansiering 50% av projektkostnaden under 21-23 men max 200 tkr totalt. För 2021 avsattes 50 tkr från KS oförutsett. I VP 22-24 avsattes 100 tkr för 2022, och 50 tkr för 2023. Återläggs därmed med hälften 2023 och resterande 2024.

Holsljunga byahus (Tallhaga)

KF-protokoll 2021-10-11 § 115. Medfinansiering från kommunen med 30% av ombyggnadskostnaderna under förutsättning att Boverket godkänner och medfinansierar projektet. Under 2022 kom besked att Boverket inte godkänner deras ansökan. Därmed förfaller kommunens del också och anslaget återläggs.

Samverkan eArkiv

KF 211011 §116. Införande av eArkiv, vilket sker i samverkan med sjuhäradskommunerna. Projekt under 3 år. Återstående ram 283 tkr återläggs 2025.

Budgetprop. Generella statsbidrag

I Regeringens förslag inför 2022 finns det med en ökning av gen. Statsbidrag från 2024 med 2,73 miljarder (259kr/inv) till kommunerna. Detta är benämnt "Tillkännagivande riksdagen, äldreomsorg". Dessa finns även 2022-2023 MEN som riktade statsbidrag som får sökas.

Den nya regeringen har i sin budgetproposition för 2023 (som presenterades 2022-11-08) aviserat att detta generella tillskott endast gäller för 2023, därmed återläggs det 2024.

Förstärkning planverksamheten

638 tkr tillsköts 2022 och nu tillskjuts resterande 213 tkr. Förstärkning för att möta den stora efterfrågan av detaljplanering och exploatering och för att säkerställa en långsiktigt hållbar samhällsutveckling. Personalkostnaden tas därmed i sin helhet i driften och belastar inte investeringsprojekt. Utöver detta ska ca 100 tkr av anslaget användas till att växla upp en tjänst till arbetsledande befattning.

Digitalisering miljö- och byggenheten

300 tkr tillsköts 2022 och nu tillskjuts resterande 100 tkr. Digitalisering av framförallt Miljö- och byggenhetens processer. Majoriteten av anslaget ska användas till personalförstärkning och resterande för köp av konsulttjänster.

Personalförstärkning Mogaskolan, högstadiet

750 tkr tillsköts 2022 och nu tillskjuts resterande 750 tkr. Förstärkning med 3 tjänster.

Tidiga insatser i centralorten, Grundskolan

750 tkr tillsköts 2022 och nu tillskjuts resterande 750 tkr. Förstärkning med 3 tjänster.

100% IKT-tjänst

350 tkr tillsköts 2022 och nu tillskjuts resterande 350 tkr. Förstärkning för att hantera det stora trycket på digitaliseringen och hinna med att utveckla verksamheten i den takt som krävs. Dagens tjänsteperson jobbar med allt, löpande dialog med verksamheten, leverantörer, IT-enheten, upphandlingar mm.

Tjänst, "Svenljunga ungas framtid"

En tjänst som driver arbetet med Svenljunga ungas framtid. Tjänsten delades initialt lika mellan Socialnämnden och Barn- och utbildningsnämnden, men renodlas till Barn- och utbildningsnämnden från 2023.

Riktat anslag korta tiderna mellan skolans start och slut, skolskjuts, schema mm

Öronmärks för att korta ner tiden mellan skolans start och slut för de elever som idag har längst sådan tid. Utredning kan ske under våren med befintliga resurser och genomförande från ht-22. Medel beviljades från 2022-07-01.

Under 2022 beslutade KF att skjuta på insatsen ett år, till höstterminen 2023.

Skolstrukturen södra kommundelen

Anslaget 2024 avser halvårseffekt av Östra Frölundas hyreskostnader efter ombyggnationen, planerad skolstart från ht 2024. Ytterligare 5,5 mkr tillkommer från 2025.

Skolstrukturen: Driftkostnader under byggtiden, återlägg 3 mkr år 2025

Alternativ 2 enligt förslaget till budgetberedningen inför VP 22-24. Dessa 3 mkr finns följaktligen som utrymme att lägga till den ökade hyreskostnaden från 2025.

Fegensamverkan, utökning endast 2022

Ökat anslag för ökad avgift avseende Fegensamverkan. Återläggs 2023.

Ramjustering gata/park, exploatering fr 2022, T1-T2

Ramjustering av stjärnmarkerade investeringar, som är genomförda tom 220731.
Resterande månader justeras nästkommande år.

Höjning internräntan från 1,0% till 1,5%.

Nämndernas interna kostnader för investeringar ökar, vilket kompenseras med ökade budgetramar. Principen gäller även omvänt när räntan sänks.

Höjning PO fr 39,75% till 41,25%

PO (personalomkostnadspålägg) ökar för 2023 på grund av kraftigt ökade pensionskostnader. Nämndernas interna kostnader ökar, därmed höjs ramarna motsvarande. Principen gäller även omvänt när PO sänks.

Flytta budgetram Bemanningsenheten

KF-protokoll 22-02-07 § 8. Justering budgetram gjordes för aktuella året 2022 men måste in i ramarna här för att bli permanent.

SÄRF, tilläggsanslag fr 2023

SÄRF lämnade under våren en begäran om ramökning till medlemskommunerna. Dessa summerade till 5,0 % av deras budgetram (8,9 mkr), utöver uppräkningsen på 2,9 % enligt PKV. Utöver detta begärde förbundet kompensation för befolkningsförändringar. Samtliga medlemskommuner godkände ramökningen från 2023 och kompensation för befolkningsförändringar från 2024. Uträkning för den senare delen tas fram inför 2024.

Effektivisering 2023, ytterligare 1% (tot. 2%)

Ytterligare generellt effektiviseringskrav för att nå ekonomisk balans och finansiella mål för 2023-2025.

Skjuta fram genomförande av "korta tiden från skolans start till slut, skolskjuts, schema mm"

Under 2022 beslutade KF att skjuta på insatsen ett år, till höstterminen 2023. Det finns redan en miljon kronor beviljade i ramen 2022 som följer med i ramen till 2023. Den andra miljonen flyttas härmed till 2024. Satsningen är på totalt 2 miljoner.

Sjuhäradsrundan, cykelled

2013 invigdes cykelleden Sjuhäradsrundan, en cykelled som främst går på banvallar mellan Svenljunga-Borås-Ulricehamn och Tranemo kommuner. Målet med leden redan från start var att den skulle bli en regionalt klassad turism/rekreativ led.

Ungdomspeng

Genom att införa en ungdomspeng möjliggör vi en utveckling av ungas inflytande i kommunen och en meningsfull fritid. Stödet stärker möjligheten till ungas personliga och sociala utveckling genom icke-formellt och informellt lärande.

Föreningssamordnare

Anställa en föreningssamordnare på 50% i kommunstyrelseförvaltningen som samordnas med tjänsten aktivitetssamordnare som är placerad under socialförvaltningen.

Medfinansiering statlig infrastruktur, flytt till centralt

Endast en flytt av medel från KS till centralt.

Bostadsanpassning, flytt av ansvar och ram

Flytt av budgetram och ansvar för arbetet från socialnämnden till samhällsbyggnadsnämnden.

Medfinansiering Leader 2023-2027, utökning

Kostnaden för Leader Sjuhärad ökar för den kommande programperioden.

Fritidsverksamhet, flytt av ansvar och ram

Flytt av budgetram och ansvar för arbetet från samhällsbyggnadsnämnden till socialnämnden.

Tjänst, "Svenljunga ungas framtid", flytt av ram

En tjänst som driver arbetet med Svenljunga ungas framtid. Tjänsten delades initialt lika mellan Socialnämnden och Barn- och utbildningsnämnden, men renodlas till Barn- och utbildningsnämnden från 2023.

Komjobb, flytt av ansvar och ram

Flytt av budgetram och ansvar för arbetet från socialnämnden till kommunstyrelsen.

Minskad ram kapitalkostnader m a a införd modell "ramjusterande investeringar"

Kommunstyrelsen har tidigare fått budgettillskott för vissa ökade kapitalkostnader (främst IT-infrastruktur). 2022 infördes modellen "ramjusterande investeringar"

även för KS vilket innebär att de investeringsprojekt som märks med en stjärna blir kompenserade för ökade kapitalkostnader. Vid införande av modellen kan därmed budgetram minskas.

Budgetprop. Generella statsbidrag

I bilaga 1 Statsbidrag redovisas förändringar i allmänna statsbidrag, till 2023 som regeringen föreslog i budgetpropositionen för 2022.

På grund av sen regeringsbildning har den nya regeringens budgetproposition inte kunnat tas hänsyn till. Eventuella justeringar av bidragen som nämns i bilaga 1 får ske i efterskott.

Ta bort anslag fritidskort/busskort

Anslaget för fritidskort/busskort till ungdomar tas bort. Avser årskurs 7 till årskurs 2 på gymnasiet, t o m 19 år. Ej vuxenkort.

Skulpturpark

Reservering av medel för förberedande arbete i samband med potentiellt anläggande av en skulpturpark.

Generellt tillskott

Barn- och utbildningsnämnden och socialnämnden äskade medel (utöver tilldelad budgetram) i samband med beredningen av Verksamhetsplan 2023-2025. Båda nämnderna erhåller generell ramökning i syfte att underlätta de ekonomiska utmaningarna kommande åren.

Resursförstärkning samhällsutveckling

Förstärkning av samhällsbyggnadsnämndens verksamheter som är kopplad till samhällsutveckling genom planläggning och exploatering.

Exploateringen i kommunen har under senare år succesivt ökat. Nya verksamheter har visat intresse för att etablera sig i kommunen samtidigt som många befintliga industrier har visat ett behov av att utöka sin verksamhet. Även intresset för att bygga nya bostäder har ökat kraftigt, både när det gäller villor och flerfamiljshus.

Ökning av budgetramen beräknas från 1 april 2023 för de flesta tjänsterna (dvs 9 månaders effekt). Resterande medel tillskjuts 2024.

Förstärkning miljötillsyn

Förstärkning miljötillsyn 1,0 tjänst varav 50% är inkomstfinansierad.

Provtagning nedlagda deponier

Provtagning av yt- och lakvatten enligt kontrollprogram för nedlagda deponier i Kalv, Mjöbäck, Ebbarp och Sexdrega.

Tillfällig förstärkning tillsyn livsmedel, alkohol och tobak

Tillfällig förstärkning i syfte att implementera lagförändringar, främst inom livsmedelskontrollen. Samtliga livsmedelsobjekt kommer att behöva ses över och riskklassas vilket innebär en ökad resursåtgång under 2023.

Investeringsbidrag till föreningar

Nytt investeringsbidrag införs från 2024. Tidigare har föreningar kunnat söka investeringsbidrag vilka har behandlats i egna ärenden när de uppstått. I samband med införandet av bidraget tas också enhetliga riktlinjer fram för villkoren för att erhålla bidrag, hur bidrag ska sökas, nivån på bidraget mm.

Effektivisering 2024, ytterligare 1,0% (tot.1,5%)

Ytterligare generellt effektiviseringskrav för att nå ekonomisk balans och finansiella mål från 2024.

Effektivisering 2025, 0,5%

Generellt effektiviseringskrav för att nå ekonomisk balans och finansiella mål från 2025.

Ramökning, ökat PO och uppräkn, AME (Arbetsmarknadsenheten)

Under senare delen av budgetprocessen har uppräkningsfaktorer och personalomkostnadspålägget (PO) förändrats. Uppräkningsfaktorerna för löner och andra kostnader följer värdkommunens modell. För PO är Svenljunga och Tranemo kommuner eniga om att följa SKRs förslag på 44,53% (vilket SKR presenterade så sent som i slutet av oktober). Sammantaget ökar Svenljungas del av kostnaderna med 140 tkr (47%) vilket kompenseras till kommunstyrelseförvaltningen.

Ramökning ökat PO, HR-enheten

Samma effekt för HR-enheten (som ovan för Arbetsmarknadsenheten), där Tranemo är värdkommun. Effekten av höjt PO till 44,53% innebär att Svenljungas del av kostnaderna ökar med 45 tkr (47%) vilket kompenseras till kommunstyrelseförvaltningen.

Hyreskompensation KPI, upp till 10,9%

I hyreskontrakten med Svenljunga Verksamhetslokaler AB är det angivet att hyrorna 2023 räknas upp med utvecklingen av KPI oktober 2022 jämfört med oktober 2021. Under budgetprocessen har det jobbats med antagande kring hur

denna utveckling skulle se ut. I mitten av november publicerades KPI oktober och att förändringen senaste 12 månaderna landar på 10,9%. Tidigare har nämnderna kompenserats för 9,0%. Med detta tillskott är nämnderna nu fullt kompenserade för hyreshöjningen av befintliga lokalhyror.

Balansbudget

(Mkr)		Utfall 2021	Prognos 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
	Not					
TILLGÅNGAR						
Anläggningstillgångar						
Immateriella anläggningstillgångar		4,1	3,4	3,0	2,6	2,2
Materiella anläggningstillgångar						
Fastigheter, anlägg. och inventarier	7	1 431,7	1 469,7	1 479,3	1 499,1	1 538,4
Finansiella anläggningstillgångar	8	31,9	29,7	29,7	29,7	29,7
Bidrag till infrastruktur		10,3	9,9	9,9	9,9	9,9
Summa anläggningstillgångar		1 478,0	1 512,7	1 521,9	1 541,3	1 580,2
Omsättningstillgångar						
	9					
Förråd		13,2	53,2	67,3	68,6	69,9
Kortfristiga fordringar		82,0	101,7	101,7	101,7	101,7
Likvida medel		44,2	37,9	37,9	37,9	37,9
Summa omsättningstillgångar		139,4	192,8	206,9	208,1	209,4
Summa tillgångar		1 617,4	1 705,4	1 728,7	1 749,4	1 789,6
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER						
Eget kapital						
	10					
Eget kapital		362,9	396,1	448,7	451,4	459,6
Årets resultat	5	32,3	52,6	2,7	8,2	26,1
Resultatutjämningsreserv		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa eget kapital		395,1	448,7	451,4	459,6	485,7
Avsättningar						
	11					
Avsättningar för pensioner		56,3	51,4	62,2	73,6	75,0
Andra avsättningar		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Avsättningar för deponier		25,6	25,6	25,4	25,2	25,0
Summa avsättningar		81,9	76,9	87,6	98,8	100,0
Skulder						
Långfristiga skulder	12	1 015,3	1 073,3	1 073,8	1 074,3	1 087,2
Kortfristiga skulder	13	125,3	106,4	116,0	116,8	116,8
Summa skulder		1 140,5	1 179,7	1 189,8	1 191,1	1 204,0
Summa eget kapital och skulder		1 617,4	1 705,4	1 728,7	1 749,5	1 789,6

Resultatbudget

(Mkr)	Not	Utfall 2021	Prognos 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Verksamhetens nettokostnader, exkl avskrivningar	6	-604,6	-624,1	-666,5	-685,6	-690,6
Avskrivningar		-72,5	-78,5	-81,3	-83,4	-84,6
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER		-677,1	-702,6	-747,8	-769,0	-775,2
Skatteintäkter	3	713,3	747,3	754,5	781,5	804,1
Finansnetto	4	-4,0	-4,1	-3,9	-4,3	-2,7
ÅRETS RESULTAT	5	32,3	40,6	2,7	8,2	26,1

Noter till Driftbudget, Balansbudget och Resultatbudget

DRIFTBUDGET

Not 1 Gemensamma intäkter och kostnader

Består huvudsakligen av kommunens pensionskostnader. Fr.o.m. 2013 bokförs pensionsskulden intjänad t.o.m. 971231 som en ansvarsförbindelse. Årets nya pensioner avser i huvudsak avtalspensioner i form av individuell del och förmånsbestämd ålderspension, (FÅP). Dessutom tillkommer eventuellt kostnader för efterlevande- och visstidspension.

På raden "Överskott av internt debiterat PO" redovisas den del av personalomkostnadspålägget, (PO), som är kvar efter att arbetsgivaravgifter och kollektivavtalsenliga försäkringar är betalda. PO är beräknat till en viss procentsats för att motsvara kostnaden för årets nya pensioner, i enlighet med SKR's rekommendationer.

Under rubriken Gemensamma intäkter och kostnader redovisas även gemensamma lokalkostnader, reavinster, Integration samt en budget för årets driftsatta investeringar inom exploatering och gata/park.

Not 2 Internt debiterad ränta

I driftbudgeten belastas respektive verksamhet med internränta som återförs i sin helhet. Avskrivningar bokförs direkt i verksamheten och ingår inte i återföringen. För nya investeringar debiteras kapitalkostnad efter att investeringen har blivit färdigställd (även för små objekt och levererade inventarier) tertialvis i efterskott.

RESULTAT- OCH BALANSBUDGET

Not 3 Skatteintäkter

Skatteintäkter består av skatteintäkter, kommunala utjämningsystemen, kommunal fastighetsavgift samt generella statsbidrag.

Not 4 Finansiella intäkter och kostnader, (finansnetto)

Finansnettot utgör skillnaden mellan kommunens eventuella ränteintäkter, borgensavgifter, banktillgodohavanden, övriga placeringar och kostnader för uppräknings- och deponiavsättning, bankkredit samt skuldräntor.

Not 5 Årets resultat

Skillnaden mellan totala intäkter och kostnader, påverkar eget kapital.

Not 6 Verksamhetens intäkter och kostnader

Resultatbudgeten visar nettot av alla externa intäkter och kostnader oavsett vilken verksamhet de hör till. I driftbudgeten redovisas nettot av alla intäkter och kostnader, inkl. interna poster, uppdelat per nämnd.

Not 7 Fastigheter, anläggningar och inventarier

Med anläggningstillgångar avses tillgångar för stadigvarande bruk eller innehav.

Not 8 Finansiella anläggningstillgångar

Avser finansiella tillgångar såsom värdepapper och långfristiga fordringar.

Not 9 Omsättningstillgångar

Med omsättningstillgångar avses tillgångar som inte är avsedda att stadigvarande innehas eller brukas, såsom likvida medel, förråd, tomter för försäljning och kortfristiga placeringar, samt fordringar som förfaller inom ett år.

Not 10 Eget kapital

Det egna kapitalet påverkas av det enskilda årets resultat.

Not 11 Avsättningar

Med avsättningar menas skulder som är säkra eller sannolika till sin förekomst men ovissa till belopp eller till den tidpunkt då de skall infrias. Redovisade avsättningar avser pensioner, avslutning av deponier och avsatt bidrag till infrastruktur.

Not 12 Långfristiga skulder

Kommunens långfristiga skulder består av periodiserade anslutningsavgifter för VA, långfristig del av finansiell leasing samt kommunens låneskuld.

Not 13 Kortfristiga skulder

Kortfristiga skulder är sådana skulder som förfaller inom ett år, såsom källskatt, arbetsgivaravgifter, semesterlöne- och övertidsskuld, pensionskostnad individuell del, leverantörsskulder, etc.

Kommunstyrelsen och samverkansnämnderna

Verksamhetsidé

Vi, kommunens ledande förtroendevalda, tar täten och leder kommunen framåt genom att samordna och prioritera våra gemensamma resurser. Vi gör det för att över tiden utveckla kommunen på ett sätt som svarar mot invånarnas behov utan att äventyra befintliga resurser.

Vi arbetar för dagens och morgondagens invånare och näringsliv i kommunen.

Vi verkar genom att ha ordning och reda på beslut och uppföljning, ta tillvara den kompetens och erfarenhet som finns i organisationen samt ha en kontinuerlig dialog med medborgarna.

Vi tror på alla människors lika värde där ärlighet, öppenhet, empati och respekt för varandra skapar förutsättningar för ett gott demokratiskt arbete.

Vi vill uppfattas som handlingskraftiga, tydliga och ansvarstagande med blicken fäst mot kommunens långsiktiga vision.

Uppdrag

Kommunstyrelsen ansvarar för kommunövergripande ledning, styrning, samordning, planering, utveckling och uppföljning av de kommunala verksamheterna/bolag. Till sin hjälp har styrelsen kommunstyrelseförvaltningen bestående av stöd inom ekonomi, IT/kansli, personal, arbetsmarknad/integration. Under styrelsen sorterar även räddningstjänst och kollektivtrafik.

Ekonomienheten administrerar budget- och redovisningsprocessen i respektive nämnd och kommungemensamt samt svarar för att kommunens flöde av in- och utbetalningar genomförs på ett korrekt och effektivt sätt. Ekonomienheten ansvarar för rapporteringen av ekonomisk information i form av månads- och delårsrapporter samt årsredovisning.

Ekonomienheten ansvarar även för den kommunövergripande inköpsorganisationen. Här sker också en samverkan med flera kommuner i Sjuhärad och en del upphandlingstjänster köps vid behov av Borås stad, dock driver vi de flesta frågorna med egen personal.

Kansli/IT enhetens uppdrag är att stödja verksamheten att nå framgång med digitaliseringens möjligheter så att det skapas en smartare, effektivare och säker

välfärd i medborgarens tjänst. Enheten har som mål att hjälpa verksamheterna att ge kommunens medborgare god service.

Enhetens arbete med det strategiska benet är framåtsyftande med funktioner inom kommunutveckling, näringsliv, folkhälsa, strategisk kommunikation, mål- och resultatstyrning, krishantering och civilt försvar. Det administrativa benet verkar för god registervård och ger stöd inom det politiskt administrativa arbetet.

Kontaktcenter är en kanaliserande yta gentemot våra kommuninnevånare och tar emot inkommande frågor i flera kanaler såsom telefon, sociala medier och e-post. Givetvis är det också vårt Kontaktcenter du först möter vid personliga besök.

Områden som färdtjänst och gemensam fordonshantering har utökat den breda bas på vilket vårt Kontaktcenter vilar. Kontaktcenter är under ständig utveckling med ytterligare en mängd samhällsviktiga funktioner. Ledord inom alla dessa verksamheter är lösningsfokus med både medarbetare och kommuninvånare i främsta rummet.

Fullmäktiges mål påverkar nämndens mål

Fullmäktige har beslutat om fyra målområden med totalt 10 fullmäktigemål. Bolag och nämnder bidrar till målpuppfyllelsen genom att bryta ner fullmäktiges mål till nämnd- och enhetsmål.

Fullmäktigemål 1:1 Barn och ungdomar ska ha förutsättningar för fortsatta studier och god sysselsättning/arbete

Nämndmål 1: Skapa förutsättningar för fullföljda studier och fler i sysselsättning/arbete

Barnens uppväxtmiljö och studiemiljö ska ge goda förutsättningar för fortsatta studier/sysselsättning/arbete. Vi ska stärka barn och ungdomars möjligheter genom tidiga insatser och för familjer i riskzonen. Målsättningen omfattar även ungdomar och unga vuxna (18-30 år). Det ska finnas gott om mötesplatser som bidrar till inkludering och integration.

Fullmäktigemål 1:2 Vi är en attraktiv arbetsgivare, dit medarbetare aktivt söker sig, trivs och vill stanna kvar.

Nämndmål 2: Skapa förutsättningar för att bli en attraktivare arbetsgivare via kommunövergripande strategier

Svenljunga kommun rekryterar personal med lämplig kompetens via ett gott ledarskap, stimulerande arbetsuppgifter, utvecklings- och karriär möjligheter samt god arbetsmiljö.

Fullmäktigemål 1:3 Säkerställa framtida resurseffektivitet och kompetensförsörjning via digitala och säkra lösningar.

Nämndmål 3: Resurseffektivitet och kompetensförsörjning via innovativa lösningar

Förenkla där det är möjligt, digitalisera där det är rimligt/möjligt i förhållande till kostnader och effektiviseringsvinster. Det innebär i många fall digitala lösningar men även andra innovativa lösningar. I arbetet ingår att kartlägga våra arbetsprocesser för att förbättra samverkan, transparens, likvärdighet och kvalitet. Arbetet inbegriper även uppdatering/avslutande av inaktuella processer och styrdokument. Arbete med nyttoanalyser på sikt.

Fullmäktigemål 2.1: Resultatet för 2023 ska uppgå till minst 0,5 % av skatteintäkter och generella statsbidrag,

Nämndmål 4 : Ge ändamålsenligt stöd till verksamheterna

Ge ändamålsenligt stöd till verksamheterna för att de ska kunna arbeta resurseffektivt.

Fullmäktigemål 3:1 I Svenljunga kommun upplevs bättre livskvalitet genom delaktighet, inkludering och viljan att påverka och ta ansvar med fokus på social, ekonomisk och ekologisk hållbarhet.

Nämndmål 5 : Öka delaktigheten bland invånarna i Svenljunga kommun

Kommuninvånare ska kunna känna sig trygga med de beslut de får, att besluten är väl grundade på fakta och att tydligt lagstöd finns. Kommunens servicenivåer kommuniceras vara för att bli kända. Vi sprider goda exempel från våra verksamheter och efterfrågar kontinuerligt feedback på våra insatser för att ge en upplevelse av god service, kommunikation och beredskap. Externa mätningar är viktigt för att kunna jämföra oss med andra likvärdiga kommuner. Vi strävar mot att bli mer digitala och samtidigt behålla möjligheten till mänsklig kontakt, när det finns behov.

I målet ryms även arbetet med informationssäkerhetsdelar samt fortsatt arbete med krisberedskap, civilt försvar och systematiskt brandskyddsarbete.

Fullmäktigemål 3:2 Skapa bättre förutsättningar för företagsamhet.

Nämndmål 6: Förbättra förutsättningarna för hållbar företagsamhet

Svenljunga ska vara en attraktiv plats att etablera sig på. Det handlar om att skapa förutsättningar för att starta, driva och växa med sitt företag i kommunen via tex fortbildning och mötesplatser för dialog. Uppmuntra till hållbart företagande som bygger på både lönsamhet, miljöhänsyn och sociala aspekter integrerat i hela verksamheten.

Fullmäktigemål 4:1 Förändra energianvändningen till förnybar energi samtidigt som vi effektiviserar vår energianvändning

Nämndmål 7: Minska vår energianvändning

Ambitionen är minska energianvändning och bidra med klimatinsatser i vårt arbete. Det kan till exempel beröra pappersutskrifter, klimatstyrande styrdokument, bilpoolen samt resor till möten och konferenser.

Fullmäktigemål 4:2 Bidra till fler giftfria miljöer samt skydda den biologiska mångfalden och naturliga livsmiljöer.

Vi arbetar för att minska spridningen av gifter i vår miljö. Förorenade områden är åtgärdade i så stor utsträckning att de inte utgör något hot mot människors hälsa och miljön. Information och kunskap om miljö- och hälsofarliga ämnen i material, kemiska produkter och varor är tillgängliga.

Nämndmål

Personal

Under 2023 kommer vi arbeta vidare med målet att vara en attraktiv arbetsgivare. Primärt kommer fokus ligga på varje enhets grunduppdrag med målarbetet som grund. Om vi är helt adekvata för dem vi är till för är vi övertygade om att Svenljunga kommun kommer bli en mer attraktiv arbetsgivare.

Kommunstyrelseförvaltningen har ett mångfacetterat uppdrag där vissa enheters grunduppdrag handlar om att stötta andra verksamheter att uppnå full potential. Andra enheter och funktioner har uppdrag att verka direkt mot invånarna. Oavsett uppdrag är drivet att hela tiden förbättra varje enskilt uppdrag grunden för att skapa attraktivitet parallellt med att kommunicera det internt och externt.

Vi arbetar också med att utveckla förmåner och friskvårdssatsningar i samarbete med medarbetare och fackliga representanter. Möjligheten att arbeta på distans och med digitala möten kommer att fortsätta i kombination med fysiska möten.

Driftsbudget

(mkr)	Utfall	Budget	Budget	Plan	Plan
Enhet/Verksamhet	2021	2022	2023	2024	2025
Politisk verksamhet	-5,9	-6,4	-6,8		
Kansli	-21,9	-25,9	-25,1		
Ekonomi	-6,7	-7,4	-7,7		
IT	-10,2	-10,9	-10,7		
Arbetsmarknadsenhet	-7,3	-8,3	-10,0		
Personalenheten	-7,6	-8,2	-7,2		
Räddningstjänsten	-10,9	-11,3	-12,3		
Oförutsett KSF	-0,1	-0,4	-0,4		
Oförutsett KS	-0,4	-1,0	-1,0		
Summa nämnd	-71,0	-79,6	-81,2	-81,9	-83,2

Enligt uppräknad budget och beslut tagna i verksamhetsplan 22-24 gällande tillägg och effektiviseringar, har kommunstyrelseförvaltningen erhållit ett antal förändringar i budgeten 2023.

Totalt har nämnden ett effektiviseringskrav på totalt 2%, vilket motsvarar 1 597 tkr. För att klara dessa effektiviseringsbeting har AME och IT har minskat personalkostnader. Översyn av stjärnmarkerade och avslutade investeringar leder till lägre avskrivningar och räntekostnader minskade ram med 200 tkr Personal har minskat sina kostnader för AI. Den interna posthanteringen hos kansliet kommer att avslutas med postnord. För att lösa detta kommer SEFOS användas samt befintlig personal kommer att utarbeta en struktur för att lösa denna uppgift. Även andra minskade kostnader inom verksamheter leder till en budget till balans.

AME har även effektiviserat 354 tkr på sin totala budget. Av denna har Svenljunga 48 %.

SÄRF har en total kostnadsökning om 745 tkr. Övrigt har ramen har ökat med totalt 858 tkr för politikerutbildning, samverkan E-arkiv, sjuhäradsrundan- cykelled, ungdomspeng, föreningssamordnare samt ökad medfinansiering Leader +.

Dock minskas ramen med 970 tkr för medel för val, kommunkompass, unga ledare och del av fegensamverkans medfinansiering, Holsjunga byahus, samt 350 tkr i att ta bort busskorten för ungdomar.

Ramen har minskats med 2 021 tkr då personals budget minskas p.g.a. flytt av bemanningsenheten till SOF samt att medfinansiering statlig infrastruktur som hanteras centralt. Vidare har AME erhållit 1560 tkr från SOF för att ta över Komjobb.

Investeringsplan

Investeringsplanen 2023-2025 finns i slutet av detta dokument.

Samverkansnämnder

Samverkansnämnd Arbetsmarknad

Inledning

Arbetsmarknadsenheten tillhör sedan 2015 en samverkansnämnd som är gemensam med Tranemo, där Svenljunga är värdkommun. Enheten ansvarar för riktade insatser mot kommunens invånare med behov och syftar till att stärka individens ställning i samhället genom att förmedla de redskap som krävs för att nå egen försörjning. Från och med 2019 ingår även integrationsarbete i enhetens arbete.

Verksamhet

Fullmäktigemål 1:1 Barn och ungdomar ska ha förutsättningar för fortsatta studier och god sysselsättning/arbete

Nämndmål 1: Skapa förutsättningar för fullföljda studier och fler i sysselsättning/arbete

Barnens uppväxtmiljö och studiemiljö ska ge goda förutsättningar för fortsatta studier/sysselsättning/arbete. Vi ska stärka barn och ungdomars möjligheter genom tidiga insatser och för familjer i riskzonen. Målsättningen omfattar även ungdomar och unga vuxna (18-30 år). Det ska finnas gott om mötesplatser som bidrar till inkludering och integration.

Fullmäktigemål 1:3 Säkerställa framtida resurseffektivitet och kompetensförsörjning via digitala och säkra lösningar.

Nämndmål 3: Resurseffektivitet och kompetensförsörjning via innovativa lösningar

Förenkla där det är möjligt, digitalisera där det är rimligt/möjligt i förhållande till kostnader och effektiviseringsvinster. Det innebär i många fall digitala lösningar men även andra innovativa lösningar. I arbetet ingår att kartlägga våra arbetsprocesser för att förbättra samverkan, transparens, likvärdighet och kvalitet. Arbetet inbegriper även uppdatering/avslutande av inaktuella processer och styrdokument. Arbete med nyttoanalyser på sikt.

Ekonomi

Budget finns i samlad tabell för hela kommunstyrelsen ovan. Förändrad procentuell fördelning mellan kommunerna. 2023 gäller 48 % för Svenljunga och 52 % för Tranemo. Detta beräknas utifrån antal invånare i kommunerna 1/11-2021 för budgeten 2023. När det gäller integrationen är den from 2022 införlivad i samma beräkningsmodell som ovan. Feriearbetarna har egna men lika stora budgetar i kommunerna.

Samverkansnämnd Personal

Inledning

Personalfunktionen är en stödfunktion till verksamheterna inom personalområdet. Tranemo kommun är värdkommun för personalfunktionen och har en gemensam nämnd tillsammans med Svenljunga

Verksamhet

Fullmäktigemål 1:2 Vi är en attraktiv arbetsgivare, dit medarbetare aktivt söker sig, trivs och vill stanna kvar.

Nämndmål 2: Skapa förutsättningar för att bli en attraktivare arbetsgivare via kommunövergripande strategier

Svenljunga kommun rekryterar personal med lämplig kompetens via ett gott ledarskap, stimulerande arbetsuppgifter, utvecklings- och karriär möjligheter samt god arbetsmiljö.

Ekonomi

Budget finns i samlad tabell för hela kommunstyrelsen ovan. Fördelning av samverkan beräknas utifrån lönespecifikationer hela året innan budgeten fastslås. Dvs 2021 ligger till grund för 2023. Fördelningen 2023 är oförändrad från 2022. Den fördelningen är 47 % för Svenljunga och 53 % för Tranemo.

Barn- och utbildningsnämnden

Verksamhetsidé

Svenljunga kommuns förskolor, fritidshem och skolors verksamhetsidé är att ge våra barn och unga framtidstro som byggs på tillit och kunskaper.

FRAMTIDSTRO

- att barn och elever är trygga och med nyfikenhet och öppet sinne vågar möta det som är nytt.

TILLIT

- att barn och elever känner tillit till sin egen förmåga, sitt värde och sina kunskaper.

- att vi har goda relationer och ett gott bemötande.

KUNSKAPER

- att alla barn och elever når sin fulla potential.

Våra verksamheter baseras på beprövad erfarenhet och vetenskaplig grund.

Vi utvecklar en skola i toppklass.

Uppdrag

Barn- och utbildningsnämnden ansvarar för all skolverksamhet samt barnomsorg, och kulturskola för invånarna i Svenljunga kommun.

Barn- och utbildningsnämndens uppdrag är att leva upp till de mål och riktlinjer som uttrycks i skollag, förordningar och läroplaner.

Nämndens övergripande mål är en god förskola, fritidshem och skola för alla våra barn och elever samt studerande i vuxenutbildningen. I det systematiska kvalitetsarbetet ingår att följa upp verksamheten, analysera resultaten i förhållande till de nationella målen och utifrån det planera och utveckla utbildningen

Fullmäktiges mål påverkar nämndens mål

Fullmäktige har beslutat om fyra målområden med totalt 10 fullmäktigemål. Bolag och nämnder bidrar till måluppfyllelsen genom att bryta ner fullmäktiges mål till nämnd- och enhetsmål.

Fullmäktigemål 1:1 Barn och ungdomar ska ha förutsättningar för fortsatta studier och god sysselsättning/arbete

Barnens uppväxtmiljö och studiemiljö ska ge goda förutsättningar för fortsatta studier/sysselsättning/arbete. Målsättningen är att alla elever ska lyckas i skolan. Vi ska stärka barn och ungdomars möjligheter genom tidiga insatser i skolan och för familjer i riskzonen. Målsättningen omfattar även ungdomar och unga vuxna (18-30 år). Det ska finnas gott om mötesplatser som bidrar till inkludering och integration.

Nämndmål: En verksamhet med hög måluppfyllelse och ökad likvärdighet för alla barn, elever och studerande

I våra verksamheter möts alla barn, elever och personal av ett gott förhållningssätt med goda relationer och höga förväntningar. Där sätts barnet/eleven i centrum och individens unika behov styr planeringen av undervisningen. Detta skapar en trygg och tillgänglig inlärningsmiljö med god studiero som gynnar alla barn/elever. Vi verkar för en positiv pluggkultur.

Alla verksamheter har behörig och kompetent personal för att säkerställa en rättssäker och likvärdig undervisning.

En hög måluppfyllelse innebär att våra barn/elever ska kunna nå sin fulla potential. För Svenljunga kommun innebär det att uppnå ett resultat som minst är högre än jämförbara kommuner.

Språkutvecklande arbetssätt genomsyrar verksamheten för att gynna alla barns och elevers progression mot målen.

Matematik används i alla verksamheter och är en naturlig del av arbetet för att gynna alla barns och elevers matematiska förmåga.

Personal

Arbetsmiljön och kompetensförsörjningen är en av våra största utmaningar. Att behålla vår personal över tid är en viktig framgång för en ökad måluppfyllelse. Att få behörig och kompetent personal inom alla områden är viktigt. Vi kan dock se att inom vissa behörighetsområden är det extra kritiskt. Främst inom elevhälsan, specialpedagoger och fritidspedagoger.

Även om bristen på behöriga förskollärare har minskat det senaste året, är det viktigt att bibehålla utvecklingen i förskolan. En anledning till en ökad behörighet bland förskolelärarna är kompetent och tydligt ledarskap. Vi ser även att verksamhetsanpassade lokaler har betydelse vid rekrytering då förskolan Svedjan lockat behörig personal.

En av kommunens mest kritiska punkter när det gäller behörig personal är behöriga fritidspedagoger. Andelen behörig personal på fritidshemmen har ökat något i jämförelse med förra året. En bidragande faktor kan vara att i de verksamheter vi redan har utbildade fritidspedagoger, är det lättare att rekrytera fler.

Driftsbudget

Enhet/Verksamhet miljoner kronor	Utfall 2021	Budget 2022	Detaljbudget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Politisk verksamhet	-0,6	-0,6	-0,6		
Ledning och Administration	-21,7	-23,4	-24,4		
Förskola och Fritidshem	-69,1	-73,4	-64,7		
Grundskola	-118,3	-127,4	-143,6		
Särskola	-8,2	-8,4	-9,8		
Gymnasieskola	-40,8	-41,5	-42,9		
Komvux	-7,8	-9,5	-11,1		
Kulturskola	-3,0	-3,9	-3,9		
Skolskjutsar	-10,5	-12,4	-12,8		
Summa nämnd	-280,0	-300,3	-313,8	-322,4	-331,4

Budget som är presenterad i tabellen ovan i kolumn Detaljbudget 2023 är framtagen genom att beräkna personalkostnader för förskola, fritidshem och grundskola i enlighet med det förväntade antal barn/elever i verksamheter samt de politiskt beslutade resursfördelningsmodellerna. Förvaltningen har tittat på förväntade kostnadsvolymer vad gäller interkommunala ersättningar för barnomsorg, grund- samt gymnasieskola. I fördelningen av budgetmedlen har även en dialog med berörda verksamhetschefer förts. Historiska utfall samt prognostiserade data har använts för att fördela budgetmedlen.

Under budgetberedningsprocessen har förvaltningen lyft fram utmaningar och möjligheter inför det kommande budgetåret.

En av de största utmaningar inför budgetår 2023 är att hitta sätt att få budget i balans. Detta på grund av ökade kostnaderna inom interkommunala ersättningar.

Det totala extra budgetutrymmet som krävs på grund av en prognostiserad ökning, uppgår till sju miljoner kronor. Orsaken till ökade kostnader för interkommunala ersättningar inom barnomsorg och skola är att det är fler barn som går till utförare av annan huvudman. Orsaken till högre kostnader för interkommunala ersättningar inom gymnasieskola är höjda programkostnaderna där en medelökning i dagsläget ligger på cirka tio tusen kronor per termin och elev. Även antal elever i gymnasiesärskola ökar markant från hösttermin 2023, detta eftersom det är fler elever som går ut ur grundsärskolan i Svenljunga.

Antal förskolebarn med särskilda behov ökar i våra verksamheter.

Antal elever i grundsärskolan i kommunen ökar stadigt. För att kunna bedriva undervisning krävs det fler anställda inom grundsärskolan, vilket i sin tur medför en ökning i kostnader.

Under pandemin har förvaltningen haft extern finansiering i form av statsbidrag. Dessa statsbidrag har stöttat upp ekonomin inom grundskolan, men försvinner från och med år 2023. Förvaltningen behöver därför minska sina kostnader motsvarande en miljon kronor för att hamna inom budgetramen.

Förvaltningen har under året 2023 fått ett effektiviseringskrav från kommunfullmäktige på sex miljoner kronor. Tillsammans med de kostnadsökningar som förvaltningen förväntas få under 2023 beräknas ett underskott motsvarande 15 miljoner kronor jämfört med budgetramen.

Nedan presenteras en rad effektiviseringsåtgärder som ett led i att få förvaltningen att närma sig sin budgetram.

Följande effektiviseringar ingår i förvaltningens detaljbudget 2023:

Minskade personalresurser för studiehandledning – 2,75 tjänster

Konsekvensbeskrivning: Åtgärden kommer påverka vissa elevers möjlighet att nå kunskapsmålen i respektive ämne och årskurs. Vilket kan innebära att färre elever blir behöriga till ett gymnasieprogram. En elev som behöver studiehandledning ska få det på sitt modersmål. Det gäller inte bara nyanlända elever, utan samtliga elever i grundskolan och grundsärskolan. 3 kapitlet 12 § i skollagen, 5 kapitlet 4 § skolförordningen.

Effektivisering inom grundskolan – 3,0 tjänster

Konsekvensbeskrivning: Satsningarna på kvalitetshöjande insatser i grundskolan delvis behöver nedprioriteras. Satsningarna som till viss del varit tänkt att medverka till att förstärka utifrån kompensatoriska behov, behöver istället lösas inom befintlig organisation. Åtgärden kommer att påverka möjligheten att vidta tidiga åtgärder och anpassningar för elever med särskilda behov.

Effektivisering Lärcentrum – 1,25 tjänst

Konsekvensbeskrivning: Åtgärden innebär en anpassning av utbudet i vissa ämnen och kurser som genomförs som närundervisning förlagd på Lärcentrum. Kurserna kommer istället erbjudas genom upphandlad distansundervisning.

Minskat antal barn inom barnomsorg – 5 tjänster

Konsekvensbeskrivning: Prognostiserad antal barn inom barnomsorg är lägre under år 2023 jämfört mot det budgeterade antalet barn år 2022. Förvaltningen föreslår att tillämpa en ny fördelningsmodell där man gör två avstämningar under året och justerar budgettilldelningen efter faktiskt antal barn. Modellens effekt blir att enheter där barnen i snitt har längre omsorgstid missgynnas något, främst på bekostnad av de mindre enheterna. För år 2023 är modellen gynnsam för kommunens södra område och innebär marginell åtstramning för kommunens centrala område.

Kulturskolan, terminsavgifter – 200 tusen kronor

Konsekvensbeskrivning: Terminsavgifter återinförs med 200 kronor per elev och termin. Effekten blir att barn i familjer som har eller riskerar få lägre inkomster, kan begränsas möjligheten att delta i kulturskolan. Effekten blir att vissa barn går miste om möjligheten att utveckla sitt kulturella intresse, såväl för individen som för samhället.

Förvaltningsövergripande effektiviseringar – 450 tusen kronor

Konsekvensbeskrivning: Neddragning av viss övergripande kompetensutveckling, effektiviseringar kring digitala satsningar samt återhållsamhet inom diverse områden. Effekten kan bli att visst utvecklingsarbete kan få skjutas på framtiden och att omprioritering behöver göras i det digitala stödet till verksamheterna.

Sänka antagande för kostnaderna inom kommunala ersättningar (IKE) för grundskola (1 miljon kronor) samt gymnasieskola (2 miljoner kronor).

I dagsläget ligger kostnadsbudget för IKE för grundskola på 9,7 miljoner kronor. Från budgetår 2021 till 2023 har budgeten ökat med drygt 4 miljoner kronor. Vilket innebär att budgeten nästan har dubblats från 2021-års nivå.

Det totala budgeten för IKE för gymnasiet ligger i dagsläget på 44 miljoner kronor.

Det finns en del svårigheter med att exakt prognosticera kostnader på IKE. Förändringar sker kontinuerligt under året. Barnfamiljer flyttar in och ut från kommunen. Ungdomar hoppar av valda gymnasieprogram. Detta kan innebära differenser mellan de prognostiserade kostnaderna som ligger till grund för budget och de faktiska kostnaderna.

De effektiviseringar som presenteras i punkter ovan kommer onekligen att påverka verksamheternas förmåga att utföra sitt uppdrag. Ytterligare ekonomiska åtgärder kan få organisationen ur balansen. Att ge rektorer rimliga ekonomiska förutsättningar för att bedriva sin verksamhet ger positiv ekonomisk effekt i form av lägre sjukfrånvaro, lägre personalomsättning och bättre skolresultat för våra ungdomar.

Även om man inte kan med fullständig säkerhet förutsätta att förvaltningens antaganden kommer att hålla under kommande året föreslår förvaltning att sänka kostnadsbudget för IKE för grundskola med 1 miljon kronor och med 2 miljoner kronor för gymnasieskola.

Minska tilldelning till personalbudget i särskola – 1 tjänst

Förvaltningen har under tidigare skede av budgetprocessen föreslagit att öka avsättning till personalbudget inom särskola med 1 miljon kronor eftersom att antalet elever inom särskola har ökat under året och prognosticeras öka under 2023. Denna avsättning föreslås att minska till enbart 0,5 miljoner kronor.

Investeringsplan

Investeringsplanen 2023-2025 finns i slutet av detta dokument.

Socialnämnden

Verksamhetsidé

Socialnämndens verksamhetsidé är att på kommuninvånarnas uppdrag:

- ☑ Förebygga - genom att stödja folkhälsoarbetet i vid mening.
- ☑ Möjliggöra - genom att ge stöd, vård och service på ett sätt där människans egna resurser stimuleras och tillvaratas.
- ☑ Aktivt hjälpa - genom att erbjuda stöd, vård och omsorg till dem vars behov inte kan tillgodoses på annat sätt.

Uppdrag

Socialnämnden ska stärka den enskildes eget ansvar med delaktighet och självbestämmande i det dagliga livet. Arbetet ska utföras på ett sätt som inte försvårar för kommande generationer.

Fullmäktiges mål påverkar nämndens mål

Fullmäktige har beslutat om fyra målområden med totalt 10 fullmäktigemål. Bolag och nämnder bidrar till måluppfyllelsen genom att bryta ner fullmäktiges mål till nämnd- och enhetsmål.

Fullmäktigemål 1:1 Barn och ungdomar ska ha förutsättningar för fortsatta studier och god sysselsättning/arbete

Barnens uppväxtmiljö och studiemiljö ska ge goda förutsättningar för fortsatta studier/sysselsättning/arbete. Målsättningen är att alla elever ska lyckas i skolan. Vi ska stärka barn och ungdomars möjligheter genom tidiga insatser i skolan och för familjer i riskzonen. Målsättningen omfattar även ungdomar och unga vuxna (18-30 år). Det ska finnas gott om mötesplatser som bidrar till inkludering och integration.

Socialnämndens mål 1: Kvalitetssäkrad vård och omsorg

Inom de angivna ekonomiska ramarna för socialnämnden, ska en kvalitetssäkrad vård och omsorg beslutas och utföras. Socialtjänstlagen, hälso- och sjukvårdslagen samt LSS kvalitets principer ska följas och de är: Självbestämmande, helhetssyn,

kunskapsbaserade insatser som är effektivt utförda, tillgänglig samt trygg och jämlik vård.

Fullmäktigemål 2.1: Resultatet för 2023 ska uppgå till minst 0,5 % av skatteintäkter och generella statsbidrag,

2.1 Resultatet för 2023 ska uppgå till minst 0,5 % av skatteintäkter och generella statsbidrag, för 2024: 1,25 % och för 2025: 2,0 %.

Målet motsvarar ett resultat på ca 3,8 mkr för 2023, ca 9,8 mkr för 2024, ca 16,1 mkr för 2025.

Socialnämndens mål 2: God ekonomisk hushållning med en budget i balans.

Förvaltningen ska kunna utföra alla beslutade insatser och ha en verksamhet av god kvalitet inom tilldelad budget.

Socialnämnden ska varje månad få en god insyn i verksamhetens ekonomi, utifrån det systematiska arbetssättet med uppföljning av identifierade områden som ska finnas eller behöver utvecklas eller förbättras inom förvaltningens verksamheter. Detta är en del av nämndens kontroll för att säkerställa att nämndens uppdrag nås på ett effektivt sätt.

Fullmäktigemål 3:1 I Svenljunga kommun upplevs bättre livskvalitet genom delaktighet, inkludering och viljan att påverka och ta ansvar med fokus på social, ekonomisk och ekologisk hållbarhet.

Kommuninvånare ska kunna känna sig trygga med de beslut de får, att besluten är väl grundade på fakta och att tydligt lagstöd finns. Med målet vill vi uppnå en god omsorg om äldre samt för personer med funktionsnedsättning, så att de känner sig trygga och upplever en meningsfull tillvaro.

Socialnämndens mål 3: Medarbetarna ska vara delaktiga i arbetssättet med mål- och resultatstyrning

Förvaltningen ska implementera nämndens mål och resultatarbete på enhetsnivå.

Fullmäktigemål 4:1 Förändra energianvändningen till förnybar energi samtidigt som vi effektiviserar vår energianvändning

Med målet menar vi en kommun som arbetar för att minska energibehovet främst av fossil energi.

Socialnämndens mål 4: Minska miljöpåverkan inom verksamheten

Öka medvetenheten i alla verksamheter om vad som i vardagen kan bidra till en minskad miljöpåverkan.

Personal

Ökade behov ses inom LSS och äldreomsorg enligt den demografiska utvecklingen. Nämndens fokus framåt är därmed kompetensförsörjning. Det finns allt färre personer att rekrytera och färre med rätt kompetens. Detta innebär att vi behöver hitta andra arbetssätt och utveckla användandet av digital teknik för att klara av att fullgöra nämndens uppdrag. Fortsatt arbete med prioriteringar och effektiviseringar är ett måste.

Driftsbudget

(mkr) Enhet/Verksamhet	Utfall 2021	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Politisk verksamhet, Ledning & Administration	-1,0	-12,4	-10,8		
IFO, Funktionshinder & Socialpsykiatri	-59,2	-54,9	-54,5		
Vård & Omsorg	-128,5	-130,2	-142,4		
Myndighetsutövning	-63,7	-68,4	-68,7		
Summa nämnd	-252,4	-266,0	-276,4	-282,7	-285,8

Socialnämnden har inför 2023 slimmat sin organisation och minskat kostnaderna för att anpassa sig efter tilldelad ram. Den resa som påbörjats för några år sedan, men delvis kom av sig på grund av pandemin, kommer att behöva fortgå och trappas upp inför 2023. Förvaltningen kommer således fortsätta med arbetet att utveckla nya arbetssätt, effektivisera och prioritera än mer framöver. Det finns stora utmaningar inför 2023, framförallt inom Vård och omsorg. Nämnden ser ökade behov hos äldre i takt med den åldrande befolkningen samt en ökande vårdtyngd.

Utöver detta har förvaltningen de senaste åren haft volymökningar inom LSS och ökade kostnader för öppnande och utökning av fler LSS-bostäder. Dessa ökningar har finansierats inom ram delvis genom omfördelning av budgetmedel och effektiviseringar i andra verksamheter och delvis genom ett generellt tillskott och ökning av ram inför 2022 på 2,5 mkr. Trots detta ser förvaltningen ytterligare volymökningar inom LSS och behov av platser kvarstår. Detta i kombination med en åldrande befolkning och kommande brist på arbetskraft gör att socialförvaltningen har stora utmaningar med både kostnadsutvecklingen, effektiviseringsarbetet samt kompetensförsörjningen framöver.

En oro finns inför 2023 för hur kostnadsnivån ska kunna minskas samtidigt som kostnadsökningarna i samhället går uppåt i rask takt. Vissa delar ses över och är möjliga att påverka, andra anses svårare. Redan under 2022 kan förvaltningen exempelvis se tendenser av pris- och kostnadsökning för bland annat drivmedel,

livsmedel och förbrukningsmaterial. Detta tillsammans med en allt åldrande befolkning och ökade kostnader för LSS riskerar att fördyra verksamheten i större omfattning än vad nämnden hinner hitta former för effektivisering och nya arbetssätt.

Anpassningsbehovet i verksamheterna inför 2023 ligger på ca 7,1 mkr. Att anpassa verksamheterna utefter det behovet anses inte rimligt, eftersom verksamheterna under en längre tid men framför allt inför 2023 redan har slimmats. Med anledning av det har socialnämnden äskat om en ökad ram inför 2023 om 5 mkr, vilket mer eller mindre motsvarar det centrala effektiviseringskravet från Kommunfullmäktige. Av dessa har man fått beviljat 3,5 mkr, för att finansiera ökade behov och kostnader inom socialnämnden, vilket innebär att verksamheterna behöver anpassas med ca 3,6 mkr.

Det har även beslutats om högre kosttaxor än vanligt för Vård och omsorgsboendena inför 2023, för att få en bättre täckning för nämndens kostnader gentemot kostenheten. Trots den högre höjningen saknas fortfarande kostnadstäckning i en storleksordning om ca 1,6 mkr, vilket redan är effektiviserat i samband med åtstramningen av verksamheterna inför 2023. Hade man inte gjort den effektiviseringen inför 2023 hade nämnden i praktiken haft ytterligare effektivisering på motsvarande belopp att hantera, utöver redan nämnda 3,6 mkr.

Nedan nämnd post kring statsbidrag kommer att klargöras i början av 2023 när större delar av dessa kommer att utlysas. Nämndens tanke är att ansöka om bidrag för befintliga verksamheter och skulle dessa medel inte vara tillräckliga alternativt inte aktuella för ansökan 2023, kommer nämnden ge socialförvaltningen i uppdrag att ta fram en handlingsplan för att nå en budget i balans på annat sätt. Finns det statsbidrag som man rättmätigt kan erhålla för befintlig verksamhet ska dessa erhållas framför ev åtstramningar. På så vis fortsätter nämnden att vara snabbfotade och anpassa organisationen utefter de förutsättningar som ges och skapa maximal verksamhet av befintliga medel. Dessutom är en översyn av kostenhetens utformning och kostnader påbörjad ihop med samhällsbyggnadsnämnden under 2022, vilket man hoppas ska kunna mynna ut i ytterligare former av besparing under 2023.

I övrigt har man inför 2023 flyttat fritidsverksamheten med tillhörande ram (0,98 mkr) från samhällsbyggnadsnämnden till socialnämnden, bostadsanpassningen med tillhörande ram (2 mkr) från socialnämnden till samhällsbyggnadsnämnden, Komjobb med tillhörande ram (1,56 mkr) från socialnämnden till kommunfullmäktige och tidigare beviljat tilläggsanslag (0,375 mkr) för en gemensam tjänst mellan socialnämnden och barn- & utbildningsnämnden har flyttats till barn- & utbildningsnämnden då tjänsten tillsatts i sin helhet där.

Handlingsplan

Nämnden ser följande åtgärder för att nå en budget i balans:

1. Effektiviseringar:	2023 (9 mån effekt)	2024 (12 mån effekt)
Färre enhetschefer: 50 % minskning av tjänst permanent samt Tillfällig vakant tjänst 75 % under 2023	585 tkr, 585 tkr	780 tkr 0 tkr
Ersätta 3 st legitimerad personal med 3 st undersköterskor genom ändrat arbetssätt	375 tkr	495 tkr
Totalt effektiviseringar ex statsbidrag	1 545 tkr	1 275 tkr
Förmodade statsbidrag att söka för befintlig verksamhet motsvarande kvarstående belopp.	2 055 tkr (belopp kan ev. vara högre)	Oklart belopp
Totalt inkl. statsbidrag	3,6 mkr	1,3 mkr

Investeringsplan

Investeringsplanen 2023-2025 finns i slutet av detta dokument.

Förvaltningen har sett över och prioriterat om investeringsbehov. Detta resulterar i att det nya förslaget har ett lägre investeringsbelopp för datorer och digitala verktyg efter nuvarande inventering av behov. Investeringsposten "Liftar" har ersatts med posten "Grundutrustning", vilket inkluderar liftar men även annan grundutrustning. Investeringsbeloppet är de samma.

Samhällsbyggnadsnämnden

Verksamhetsidé

Samhällsbyggnadsnämnden ska skapa förutsättningar för att de som bor och är verksamma i Svenljunga kommun ska trivas och stanna kvar och att vi ska bli fler.

Uppdrag

Samhällsbyggnadsnämnden är förvaltande och verkställande organ för markfrågor, exploateringsverksamhet, kommunens fastigheter och skogar, kostförsörjning samt teknisk försörjning. Teknisk försörjning omfattar ansvar för kommunens gator, vägar, trafikanläggningar, belysning, parker och andra allmänna platser, lek- och fritidsanläggningar, vatten- och avloppsanläggningar samt avfallshantering.

Samhällsbyggnadsnämnden har ansvar att bedriva och utveckla kommunens kultur- och fritidsutbud. Nämnden skall värna om ett varierat kultur- och fritidsutbud, där barn- och ungdomsverksamhet prioriteras.

Nämnden är också ansvarig myndighetsnämnd för miljöskyddsfrågor, livsmedelskontroll, hälsoskydd, bygglov, bygganmälningar, ventilationskontroll, och detaljplaner. Strategisk planering ingår i kommunstyrelsens uppdrag men delar av detta uppdrag så som till exempel översiktlig planering och miljöstrategiskt arbete utförs av personal som finns på samhällsbyggnadsförvaltningen.

Fullmäktiges mål påverkar nämndens mål

Fullmäktige har beslutat om fyra målområden med totalt 10 fullmäktigemål. Bolag och nämnder bidrar till måluppfyllelsen genom att bryta ner fullmäktiges mål till nämnd- och enhetsmål.

Fullmäktigemål 1:2 Vi är en attraktiv arbetsgivare, dit medarbetare aktivt söker sig, trivs och vill stanna kvar.

Svenljunga kommun rekryterar den personal med den kompetens som krävs och behövs via ett gott ledarskap, stimulerande arbetsuppgifter, utvecklings- och karriär möjligheter samt god arbetsmiljö.

Nämndmål: Attraktiv arbetsgivare

Samhällsbyggnadsnämnden ska vara en attraktiv arbetsgivare med attraktiv arbetsmiljö

Fullmäktigemål 1:3 Säkerställa framtida resurseffektivitet och kompetensförsörjning via digitala och säkra lösningar.

Ett arbete som är helt nödvändigt i framtiden som i sin tur leder till ett mer resurseffektivt arbetssätt, där medarbetarna kan avlastas rutinarbete för att istället få jobba mer kreativt och utvecklande.

Nämndmål: Snabb och kvalitetssäkrad service

Samhällsbyggnadsnämnden ska skapa och bibehålla snabb och kvalitetssäkrad service till våra kunder.

Nämndmål: Digital kompetens

Samhällsbyggnadsnämnden ska arbeta effektivt med hjälp av digitala lösningar där det är möjligt.

Fullmäktigemål 3:1 I Svenljunga kommun upplevs bättre livskvalitet genom delaktighet, inkludering och viljan att påverka och ta ansvar med fokus på social, ekonomisk och ekologisk hållbarhet.

Kommuninvånare ska kunna känna sig trygga med de beslut de får, att besluten är väl grundade på fakta och att tydligt lagstöd finns. Med målet vill vi uppnå en god omsorg om äldre samt för personer med funktionsnedsättning, så att de känner sig trygga och upplever en meningsfull tillvaro.

Nämndmål: Attraktiva miljöer

Samhällsbyggnadsnämnden ska skapa, underhålla och tillhandahålla attraktiva miljöer

Fullmäktigemål 4:2 Bidra till fler giftfria miljöer samt skydda den biologiska mångfalden och naturliga livsmiljöer.

Vi arbetar för att minska spridningen av gifter i vår miljö. Förorenade områden är åtgärdade i så stor utsträckning att de inte utgör något hot mot människors hälsa och miljön. Information och kunskap om miljö- och hälsofarliga ämnen i material, kemiska produkter och varor är tillgängliga.

Nämndmål: Minskad påverkan på den globala miljön

Samhällsbyggnadsnämnden ska arbeta för en minskad påverkan på den globala miljön och bibehålla den naturresurs vi har lokalt.

Personal

Rekrytering av personal med erfarenhet eller rätt utbildning är svår inom vissa yrkeskategorier, framförallt specialister. Det är viktigt att förvaltningen fortsätter

att säkerställa den kunskap som byggts upp genom att till exempel dokumentera rutiner och arbetsmetoder för att underlätta vid introduktion av nyanställda och att hålla jämn kvalitet. Vid rekrytering av nyutbildade på specialisttjänster blir arbetet med effektiviseringar i verksamheten försvårat då mycket tid går åt till upplärning och kunskapsinhämtning.

Driftsbudget

Miljoner kronor	Utfall	Budget	Budget	Plan	Plan
Enhet/Verksamhet	2021	2022	2023	2024	2025
Politisk verksamhet	-0,5	-0,5	-0,5		
Ledning och administration	-2,9	-4,3	-3,9		
Markreserv	-0,9	-0,7	0,4		
Kultur	-6,9	-7,2	-7,2		
Fritid	-9,5	-9,4	-9,1		
Miljö och bygg	-5,5	-7,7	-6,5		
Plan och exploatering	0	0	-7,4		
Gata/park	-16,0	-16,3	-16,7		
Kostförsörjning	-1,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Lokalvård			0,0	0,0	0,0
Summa nämnd	-43,2	-46,1	-51,0	-52,9	-53,3
Taxefinansierade verksamheter					
Vatten och avlopp	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Avfall	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Budgetförutsättningar

Samhällsbyggnadsnämnden bedriver en verksamhet som sett till omsättningen på drygt 100 miljoner kronor sysselsätter relativt få personer, cirka 95 årsarbetare. Med andra ord ligger en stor del av kostnaderna i entreprenader, hyror och inköp av olika material. Detta medför att verksamheten till viss del är mer känslig för svängningar på marknaden än andra verksamheter där en betydligt större del av kostnaderna utgörs av löner. Till exempel påverkas nämndens möjlighet att underhålla kommunens gator av det dagsaktuella världspriset på bitumen som i sin tur påverkar hur många kvadratmeter ny asfalt som kan läggas för aktuell budget.

Kostenhetens verksamhet avviker delvis genom att ha en hög andel av den totala kostnaden för personal och hyra samtidigt som livsmedelspriserna kan svänga relativt kraftigt t ex på grund av dåliga skördar eller andra händelser på världsmarknaden. Till viss del motverkas svängningarna i pris inom verksamheterna

av de avtal som tecknas efter genomförda upphandlingar men det finns också en risk att entreprenörer tar höjd för kommande prisjusteringar i anbudsskedet och därmed garderar sig mot en eventuell förlust. Priserna i fleråriga avtal regleras också ofta genom indexjustering där marknadspriser påverkar.

Inom VA-verksamheten har man sedan cirka 20 år bedrivit ett riktat underhållsarbete på kommunens ledningsnät för dricksvatten och avloppsvatten. I den takt som detta underhåll idag bedrivs kan förnyelsetakten beräknas till cirka 100-150 år. Många av kommunens VA-anläggningar såsom reningsverk och vattenverk är byggda på 60- och 70-talet. Dessa anläggningar underhålls löpande och flera av dem har behövt och kommer att behöva omfattande upprustning eller utbyte kommande år.

För att motverka delar av upprustningsbehovet har nämnden fokuserat på att minska antalet vattenverk och reningsverk med hjälp av att bygga överföringsledningar mellan samhällen i kommunen. Detta arbete kan på sikt även minska administrativa uppdrag, behovet av aktiv tillsyn och förenkla styrning och reglering av kvarvarande anläggningar. Överföringsledningarna kräver en betydande investering och kostnaden för dessa arbeten har under de senaste 10 åren ungefär femdubblats vilket gör att effektiviseringen kan utebli och varje satsning behöver utvärderas noga.

Myndighetsutövningen inom miljö- och byggverksamheten är till lite mer än hälften finansierad av de avgifter som kunderna betalar. Vid personalomsättning eller vakanta tjänster genomförs färre tillsyner vilket medför lägre intäkter samtidigt som det byggs upp en "tillsynsskuld" som verksamheten måste arbeta ikapp när tjänsterna är återbesatta. Även rättssäkerheten och kvalitén vid handläggning av ärenden kan bli lidande vid vakanser.

Den uppgång i försäljning av tomter och byggnation som skett under senare år är mycket positiv för kommunens utveckling och befolkningsökning samtidigt som det ställer högre krav på flera av nämndens verksamheter och kräver mer resurser. I takt med att tomter säljs behöver kommunen följa med och detaljplanlägga nya områden att bygga på eller planlägga så att förtätning kan ske inom befintlig bebyggelse.

Nämndens verksamhet har under de senaste 10-12 åren vuxit med cirka 15 procent fler ärenden per år och cirka 120 procent fler handlingar. Antalet ärenden beror både på att fler uppdrag och att krav genom lagstiftning och myndigheter ökar. Denna ökning har till största delen hanterats genom effektivare arbetssätt inom nämndens verksamheter utan att tillsätta extra resurser.

En mycket viktig kugge i nämndens verksamheter är det GIS-verktyg (geografiskt informationssystem) som drivs genom plan- och exploateringsenheten och IT-enheten. De senaste åren har utvecklingen gått framåt och informationen kopplad till GIS efterfrågas mer och mer och integreras i fler system. Detta ger stora fördelar men ökar också beroendet av väl fungerande GIS-system och personal som kan hantera dem.

Den kommunala simhallen, Moga Fritid, har renoverats i etapper under flera år. Under våren 2020 genomfördes en undersökning för att bedöma betongkonstruktionens livslängd i bassänghallarna. Undersökningen visade att det inte finns några akuta faror eller renoveringsbehov. Det är viktigt att kontinuerligt undersöka anläggningen och skyndsamt åtgärda uppkomna skador och brister. Bedömningen är att med rätt underhåll kan anläggningen användas i drygt tio år till utan större avbrott.

Kulturenheten driver kommunens huvudbibliotek och har från våren 2021 tillgång till en bokbil som når ut till invånarna på ett nytt sätt. För att få ut maximal nytta av bokbilen samtidigt som en bra arbetsmiljö skapas har garaget i den hyrda biblioteksbyggnaden byggts om så att bilen får plats och personalen kan arbeta i den mellan turerna.

För att gatunätet inte skulle försämrats i en högre takt än vad underhållet sker i form av underhållsasfaltering har nämnden med hjälp av konsult inventerat hela gatunätet för att skapa dels en lägesbild och dels en genomarbetad asfalteringsplan. Med utgångspunkt i inventeringen utökades asfalteringsbudgeten under 2017 till ungefär det tredubbla mot tidigare budget. Inventeringen har därefter uppdaterats och beloppet har ökats något mer vilket gör att standard och värde på gatorna kan bibehållas.

Till verksamheten hör också gatubelysning där ett utbyte av kvicksilverarmaturer till energisnåla alternativ genomförts med stor energibesparing som följd. Många av de energisnåla armaturerna kommer nu att behöva bytas efter drygt 10-15 år på grund av att det inte finns ljuskällor att tillgå till dessa. Energibesparingen kommer inte bli lika stor vid detta byte men dock inte försumbar.

Investeringsplan

Nämndens investeringsplan omfattar de verksamheter som nämnden ansvarar för inklusive kommunens exploateringsåtgärder.

Investeringsplanen 2023-2025 finns i slutet av detta dokument.

Kommunkoncernen

Kommunkoncernen består av Svenljunga kommun samt bolagen AB Svenljunga Bostäder, Svenljunga Kommun Förvaltning AB och dess dotterbolag Svenljunga Industrifastigheter AB och Svenljunga Verksamhetslokaler AB.

AB Svenljunga bostäder

Ordförande: Sven Liljegren

VD: Fredrik Wahlberg

Verksamhetsidé/uppdrag

AB Svenljunga Bostäder är ett helägt kommunalt bostadsföretag som har till uppgift att tillhandahålla bra bostäder till en rimlig kostnad för kommunens invånare. Företaget ska vara ett redskap i kommunens utveckling genom att erbjuda bra bostäder och boendemiljöer och främja bostadsförsörjningen i Svenljunga kommun.

Lägenhetsbeståndet består av traditionella hyreslägenheter i två-våningshus samt radhuslägenheter. Vid 2021 års slut ägde och förvaltade företaget 549 lägenheter omfattande en total yta om 35 244 kvm, varav 376 lägenheter finns i centralorten och resterande 173 lägenheter är belägna på andra orter inom kommunen.

Ekonomiska mål

På sikt lämna utdelning till ägaren motsvarande det villkorade aktieägartillskottet bolaget erhållit. Bolagets soliditet skall därefter på sikt överstiga 10 % vilket skall uppnås via egen finansiering.

Bolaget bör uppnå de nyckeltal för driftskostnader per förvaltd yta som utgör genomsnittet för jämförbara bolag i Sverige. Uppföljning sker i samband med helårsbokslutet.

Bolaget skall över tid generera en avkastning på totalt kapital om 4 %. Med totalt kapital avses bolagets balansomslutning. Med avkastning på totalt kapital avses årets resultat, exklusive ränte- och avskrivningskostnader, i relation till balansomslutning.

Bolaget skall i genomsnitt årligen generera ett resultat efter avskrivningar och finansiella poster om minst 4% av hyresintäkterna. Bolaget lämnade under hösten 2021 en skrivelse till Svenljunga kommunfullmäktige där man ansökte om tillfälligt sänkt avkastningskrav från 2021 till 2024, på grund av stort underhållsbehov.

Svenljunga kommunfullmäktige beslutade om sänkt avkastningskrav om 1 % av hyresintäkterna och det är vad budgeten är beräknad efter.

Borgensavgift

Bolaget betalar en borgensavgift till Svenljunga kommun för att möjliggöra fördelaktiga externa lån från Kommuninvest. Borgensavgiften är 0,3 % av summan av bolagets låneskuld per den 1 januari respektive år.

Driftbudget 2023 samt plan 2024–2025

Bolaget har arbetat fram budget för 2023 med målet att uppfylla ägarens krav på avkastning.

Lönekostnader och köp av material och tjänster är uppräknade med samma faktorer som kommunen använder, hyresintäkter för bostäder med en lägre uppräkningsfaktor jämfört med Verksamhetslokaler. I Sveriges ekonomiska läge är det svårt att förutsäga resultatet av förhandlingar med Hyresgästföreningen under 2023.

All personal är anställd i AB Svenljunga Bostäder och kostnaden fördelas till övriga bolag. Under året har en administratör avslutat sin anställning och arbetsuppgifterna är fördelade på befintlig personal. Det finns inga planer på förändring av bemanningen.

Budgeten för underhåll kommer att sänkas något under de närmaste åren på grund av de kraftigt höjda energipriserna. Fokus i arbetet kommer att vara på fortsatt underhåll och skötsel av våra fastigheter, både invändigt och utvändigt, men åtgärder kommer att skjutas på framtiden.

Bolaget har även som målsättning att arbeta vidare med miljöarbetet, bland annat fortsätta med en hållbar avfallshantering, vilket också genererar lägre kostnader på sikt. Resurser kommer också att läggas på energisparande åtgärder.

Bolaget har även påbörjat investering- och underhållsåtgärder gällande byten av tak, tilläggsisolering och ventilation, som kommer att löpa över flera år och ta stora resurser i anspråk under lång tid. En nybyggnation av en flerfamiljsfastighet i tätorten är på gång, planerad inflyttning hösten 2023.

Belopp i tkr	Utfall 2021	Budget 2021	Prognos 2022	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Hysesintäkter	36 923	38 088	38 004	37 704	38 835	39 806	40 602
Övr intäkter	16 385	9 106	10 637	10 312	10 432	10 714	10 992
S:a intäkter	53 308	47 193	48 641	48 016	49 267	50 520	51 594
Drift och övr rörelsekostnader:							
<i>Driftkostnader</i>	-6 328	-4 523	-4 900	-5 065	-5 000	-5 165	-5 255
<i>Energi, VA, Avfall</i>	-11 382	-10 508	-12 000	-10 800	-12 500	-12 748	-13 000
<i>Underhåll</i>	-11 542	-6 130	-7 801	-7 100	-5 821	-6 030	-4 823
<i>varav pga lägre avkastningskrav</i>		-1 136	-1 131	-1 131	-1 159	-1 188	
<i>Övriga rörelsekostnader</i>	-3 985	-4 081	-3 867	-3 867	-3 987	-4 001	-4 121
Personalkostnader	-15 823	-15 114	-15 079	-15 579	-15 531	-15 917	-16 401
Avskrivningar	-4 293	-4 320	-4 420	-4 320	-4 440	-4 531	-4 540
Finansiella kostnader	-854	-1 000	-1 409	-905	-1 600	-1 730	-1 830
S:a kostnader	-54 207	-45 676	-49 476	-47 636	-48 879	-50 122	-49 970
Resultat före skatt	-899	1 517	-835	380	388	398	1 624
Enligt ägardirektiv 1% av hyresintäkter		381	380	377	388	398	
Enligt ägardirektiv 4% av hyresintäkter							1 624

Svenljunga Kommunförvaltning AB

Ordförande: Patrik Harrysson

VD: Sebastian Nydén

Verksamhetsidé/uppdrag

Företaget bedriver ingen verksamhet utan verkar som ett förvaltningsföretag för de helägda dotterföretagen inom koncernen, Svenljunga Verksamhetslokaler AB och Svenljunga Industrifastigheter AB.

Svenljunga kommun Förvaltning AB är i sin tur ett helägt dotterbolag till Svenljunga kommun.

Svenljunga Verksamhetslokaler AB

Ordförande: Sven Liljegren

VD: Fredrik Wahlberg

Verksamhetsidé/uppdrag

Svenljunga Verksamhetslokaler AB bildades 2010 och är ett helägt dotterföretag till Svenljunga kommun Förvaltning AB som i sin tur är ett helägt dotterföretag till Svenljunga kommun.

Företagets verksamhet består i att bygga, förvärva, äga, förvalta och sälja verksamhetslokaler på uppdrag av Svenljunga kommun. Verksamheten bedrevs tidigare i kommunens regi inom lokalförsörjningsenheten.

Företaget förvärvade merparten av Svenljunga kommuns fastigheter i slutet av 2010. Ytterligare några fastigheter har förvärvats senare.

Ekonomiska mål

Bolagets soliditet skall över tid vara minst 5% vilket skall uppnås via egen finansiering.

Bolaget skall över tid generera en avkastning på totalt kapital om 0,2%. Med totalt kapital avses bolagets balansomslutning. Med avkastning på totalt kapital avses årets resultat, efter ränte- och avskrivningskostnader, i relation till balansomslutning.

I genomsnitt årligen generera ett resultat efter avskrivningar och finansiella poster om minst 1% av hyresintäkterna.

Bolaget bör uppnå de nyckeltal för driftskostnader per förvaltat yta som utgör genomsnittet för jämförbara bolag i Sverige. Uppföljning sker i samband med helårsbokslutet.

Borgensavgift

Bolaget betalar en borgensavgift till Svenljunga kommun för att möjliggöra fördelaktiga externa lån från Kommuninvest. Borgensavgiften är 0,3 % av summan av bolagets låneskuld per den 1 januari respektive år.

Driftbudget 2023 samt plan 2024–2025

Bolaget har arbetat fram budget för 2023 med målet att uppfylla ägarens krav på avkastning.

Köp av material och tjänster är uppräknade med samma faktorer som kommunen använder. Hyrorna är preliminärt uppräknade med 10%.

Fokus i arbetet kommer att vara på planering av underhåll och skötsel av våra fastigheter. Bolaget arbetar även för en hållbar miljö med avveckling av fossila bränslen och en bättre avfallshantering, samt med investeringar för att uppnå en lägre energiförbrukning.

Budgeten för energikostnader är kraftigt höjd efter beräkningar och besked om höjda taxor 2023. Även räntekostnader förväntas öka kraftigt, både med räntehöjningar och med nya lån för att finansiera investeringar.

Belopp i tkr	Utfall 2021	Budget 2021	Prognos 2022	Budget 2022	Budget 2023	Budget 2024	Budget 2025
Hysesintäkter	71 061	68 979	74 005	71 181	76 745	79 457	87 546
Övr intäkter	7 771	3 187	2 484	2 750	3 315	3 315	3 315
S:a intäkter	78 832	72 166	76 489	73 931	80 060	82 772	90 861
Drift och övr rörelsekostnader:							
<i>Driftkostnader</i>	-17 767	-14 568	-14 648	-15 748	-16 108	-16 155	-17 221
<i>Energi, VA, Avfall</i>	-14 505	-15 864	-19 144	-15 644	-19 537	-20 084	-20 926
<i>Underhåll</i>	-19 830	-15 568	-15 135	-14 786	-14 213	-12 696	-14 152
<i>- varav planerat</i>	-14 556	-10 727	-10 111	-10 111	-8 684	-8 159	-9 621
<i>Övriga rörelsekostnader</i>	-8 741	-8 071	-8 832	-8 832	-9 165	-9 432	-9 703
Avskrivningar	-15 191	-14 705	-16 234	-15 782	-16 375	-17 415	-21 489
Finansiella kostnader	-2 086	-2 700	-2 294	-2 427	-3 895	-6 195	-6 495
S:a kostnader	-78 120	-71 476	-76 287	-73 219	-79 293	-81 977	-89 986
Resultat före skatt	712	690	202	712	767	795	875
Enligt ägardirektiv 1 % av hyresintäkter	711	690	740	712	767	795	875

Investeringsbudget 2023 samt plan 2024-2025

Av de beslutade investeringsprojekten är det framför allt om- och tillbyggnaderna av skolor och förskolor i södra delen av kommunen som tar bolagets resurser i anspråk de närmaste åren. Dessutom fortsätter vi arbetet med att fasa ut värmepannor med fossila bränslen samt utbyggnader av ladd-infrastruktur, sprinkler, fiberinstallationer samt solceller enligt plan.

(Tkr)

Nämnd/objekt

Sprinkler BGT
Utemiljöer skolor
Byte värmepannor Ö Frölunda
Solcellsanläggningar
Laddinfrastruktur
Fiberinstallation i boenden
Ny skolstruktur i söder
Ombyggnad utemiljö Mogaskolan
Nybyggnation LSS

Investeringsutgift		
<u>2023</u>	<u>2024</u>	<u>2025</u>
3 000	1 100	
300	300	300
6 000		
2 500	2 500	2 500
1 000	1 000	1 000
1 000	1 000	
81 500	97 250	8 500
2 000		
97 300	103 150	12 300

Svenljunga Industrifastigheter AB

Ordförande: Sven Liljegren

VD: Fredrik Wahlberg

Verksamhetsidé/uppdrag

Svenljunga Industrifastigheter AB bildades 2010 och är ett helägt dotterföretag till Svenljunga kommun Förvaltning AB som i sin tur är ett helägt dotterföretag till Svenljunga kommun. Företagets verksamhet består i att främja kommunens försörjning av industrifastigheter.

Företaget äger och förvaltar en industrifastighet i Svenljunga, vilken färdigställdes 2010, om ca 1 000 m².

Ekonomiska mål

Bolagets soliditet skall på sikt överstiga 10% vilket skall uppnås via egen finansiering.

Bolaget bör uppnå de nyckeltal för driftskostnader per förvaltat yta som utgör genomsnittet för jämförbara bolag i Sverige. Uppföljning sker i samband med helårsbokslut.

Bolaget skall över tid generera en avkastning på totalt kapital om 4%. Med totalt kapital avses bolagets balansomslutning. Vid beräkning av avkastning på totalt kapital beräknas årets resultat, exklusive ränte- och avskrivningskostnader, i relation till balansomslutning.

I genomsnitt årligen generera ett resultat efter avskrivningar och finansiella poster om minst 4% av hyresintäkterna.

Borgensavgift

Bolaget betalar en borgensavgift till Svenljunga kommun för att möjliggöra fördelaktiga externa lån från Kommuninvest. Borgensavgiften är 0,3 % av summan av bolagets låneskuld per den 1 januari respektive år. Bolaget har under 2021 amorterat hela lånet hos Kommuninvest.

Driftbudget 2023 samt plan 2024–2025

Bolaget har en stabil verksamhet där avskrivningar är de avgjort största kostnaderna.

Belopp i tkr	Utfall 2021	Budget 2021	Prognos 2022	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Hyresintäkter	356	350	350	340	340	335	330
Övr intäkter	12	12	13	13	13	13	13
S:a intäkter	368	362	363	353	353	348	343
Drift och övr rörelsekostnader:							
Driftkostnader	-37	0	0	0	0	0	0
Energi, VA, Avfall	-12	-12	-13	-13	-13	-13	-13
Övriga rörelsekostnader	-81	-66	-84	-84	-85	-85	-85
Avskrivningar	-227	-250	-231	-231	-231	-231	-231
Finansiella kostnader	-9	-20	0	0	0	0	0
S:a kostnader	-366	-348	-328	-328	-329	-329	-329
Resultat före skatt	2	14	35	25	24	19	14
Enligt ägardirektiv 4% av hyresintäkter		14	14	14	14	13	13

Investeringsbudget VP 2023-2025

Inledning

Processen för investeringsbudgeten sker separat från ordinarie process för driftbudgeten och genomförs främst under våren. Beslut tas i juni månad. Detta gäller samtliga nämnder och Svenljunga Verksamhetslokaler AB.

Mindre justeringar kan genomföras i samband budgetprocessen för driftbudgeten på hösten, vilket innebär att det krävs nytt beslut i kommunfullmäktige.

I år har en större justering skett avseende VA-enheten. Även inom gatuenheten har det skett förändringar då några projekt skjutits fram ett år. Anslaget för reinvestering gata har minskats 2023 och 2024. Dessa åtgärder har gjorts i syfte att minska belastningen på kommunens ekonomi under kommande prövande år.

Investeringsbudgeten ingår i Verksamhetsplan 2023-2025.

Redovisning av investeringar

Investeringar med mindre värde än 1,5 prisbasbelopp (78 750 kr år 2023) belastar driften direkt. Även inventarier med kortare livslängd än tre år belastar resultatet när inköpet görs. För anskaffningar av inventarier som har ett naturligt samband eller som kan anses ingå som ett led i en större inventarieinvestering bör bedömningen av mindre värde göras utifrån inventariernas sammanlagda anskaffningsvärde. Detta gäller t.ex. möbelinköp och datorinvesteringar.

Checklista för prioritering av investeringar

Alla investeringar påverkar nämndens driftsbudget. Förutom kapitalkostnader (avskrivning och ränta) kan t ex underhållskostnader eller personalkostnader öka om investeringen innebär en utökad verksamhet. Om investeringen innebär effektiviseringar minskar driftskostnaderna. I vissa fall kan det krävas följdinvesteringar.

För alla investeringar som planeras 2023-2025 ska en blankett fyllas i. Denna fungerar också som en checklista, vilken ska gås igenom för att nämnden i första hand ska göra omprioriteringar i driftsbudgeten för att täcka kostnaden för investeringen. Uppgifterna ska redovisas i nämndens investeringsbudget.

Internränta

SKRs förslag om en internränta på 1,25% för 2023 (snitt för kommunsektorn) publicerades i cirkulär 22:05 den 10 feb 2022. Det är en höjning med 0,25 procentenheter jämfört med år 2022. Den föreslagna internräntan bygger på kommunsektorns egna upplåningskostnader.

Detta var dock före krigets utbrott och inflationens dramatiska utveckling. SKR har inte reviderat sitt förslag vilket föranledde en egen uträkning. Eftersom kommunen just nu har en mycket liten låneskuld har en uträkning av genomsnittlig ränta 2023 gjorts på låneskulden i Svenljunga Verksamhetslokaler AB (vars verksamhet vanligtvis finns i kommunal regi).

Internräntan föreslås för år 2023 att vara 1,5 % (tidigare 1,0%).

Internräntan för VA och Avfall räknas också upp och sätts fortsatt något lägre än för de skattefinansierade investeringarna, 1,3 % (tidigare 0,8%).

En justering av internräntan innebär att nämndernas driftbudget 2023-2025 justeras med motsvarande belopp.

Ränteutvecklingen

Sedan SKRs förslag publicerades i februari har marknadsläget förändrats avsevärt, då inflationen ökat dramatiskt och krigets effekter på ekonomin ger sig till känna. De räntesatser som Kommuninvest nu ger på bundna räntor överstiger 3 % (!). Detta att jämföra med Svenljunga kommunkoncerns snittränta senaste 12 månaderna på ca 0,4 %.

Det är viktigt att vi endast investerar i det vi verkligen behöver i syfte att begränsa behovet av nya lån, och därmed ökade lånekostnader.

Hantering av över- och underskott

Överskott

Avseende årliga anslag är grundregeln att överskott inte flyttas med. Om det finns särskilda skäl (t ex försenade upphandlingar, händelser i vår omvärld som ändrar tidplanen mm) kan överskott komma att flyttas med till kommande år efter beslut i kommunfullmäktige avseende Kvarstående medel.

Vid summering av investeringsprojekt för föregående år ska överskott föras med till kommande år om projektet inte är avslutat. Om projektet avslutats är grundregeln att överskott inte flyttas med. Om det finns särskilda skäl kan överskott komma att

flyttas med till kommande år efter beslut i kommunfullmäktige avseende Kvarstående medel.

Underskott

Avseende årliga anslag är grundregeln att underskott flyttas med till nästkommande år. Konsekvensen blir att nämndens budget nästkommande år för det aktuella anslaget blir mindre än tidigare planerat.

Underskott i ett enskilt investeringsprojekt kan flyttas med till kommande år OM det finns beslutade medel för nästkommande år. Detta för att möjliggöra en högre investeringstakt som är gynnsam för projektet som helhet. Det väsentliga är att totalbudgeten för projektet inte överskrids. Om totalbudgeten vid årets slut har överskridits, för ett avslutat projekt, ska hanteringen av budgetunderskott ske enligt följande:

Grundläggande för hanteringen av budgetunderskott är att investeringsprojekten har olika storlek på budgeten. Ett projekt med högre budget kan tillåtas ha en större avvikelse i kronor men lägre procentuell avvikelse än ett projekt med lägre budget.

Eftersom investeringsprojektens storlek varierar mycket är det viktigt att ha en differentierad skala. Nedan finns en tabell som är indelad i intervall baserat på investeringsbudgetens storlek. För varje steg är det angivet en maxavvikelse i procent (%) och ett gränslöpp i tusentals kronor (tkr).

Investeringsbudget, tkr		Lägst av	
		Maxavvikelse (%)	Gränslöpp (tkr)
Från	Till		
30 000	högre	1,5%	500
10 000	29 999	1,5%	300
5 000	9 999	1,5%	150
1 000	4 999	5,0%	100
500	999	10,0%	75
200	499	10,0%	50
0	199	12,5%	25

Ovan innebär att avvikelsen får vara max x % av investeringsbudgeten, men med ett gränslöpp som maxtak.

Det lägsta av "Maxavvikelse (%)" och "Gränslöpp (tkr)" anger gränsen för det som anses vara en acceptabel avvikelse.

Om avvikelsen i tkr överstiger gränslöppet ska nämnden lyfta ärendet till kommunfullmäktige i god tid före projektets avslut för eventuellt godkännande av

tilläggsanslag. Med god tid menas "tid i direkt anslutning till upptäckten av fördyringen".

Hantering av erhållna investeringsbidrag

Investeringsbidrag som kommunen erhåller ska inte minska ett projekts investeringsutgift, dvs. inte minska anläggningens anskaffningskostnad. Bidraget ska läggas upp i balansräkningen och sedan upplösas i takt med avskrivningen. På detta sätt möts avskrivning och bidrag i driften och därmed täcker bidragets del av investeringen.

Detta får konsekvensen att investeringsutfallet (bruttobeloppet, exklusive bidraget) blir högre. Budgeten kommer därmed att hamna på en högre nivå, men det ska varken påverka driften eller likviditeten.

Detta påverkar främst Samhällsbyggnadsnämndens investeringsbudget men kan dock inträffa i andra nämnder.

Hantering av bidrag till statlig infrastruktur

Enlig Lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) 5 kap. 7 § ska bidrag till infrastruktur, efter kommunens beslut (fullmäktige), redovisas som en kostnad i resultaträkningen eller tas upp i balansräkningen under posten "Bidrag till infrastruktur".

Enligt 6 kap. 9 § ska varje bidrag som redovisas i balansräkningen, enligt 5 kap. 7 §, upplösas med årliga enhetliga belopp under högst 25 år. Upplösningen ska påbörjas det år bidraget beslutas.

Svenljunga kommun har ingått flertalet avtal som inneburit lämnande av bidrag till infrastrukturprojekt. Ett vanligt förekommande exempel är avtal med Trafikverket för anläggande av gång- och cykelleder (GC-leder).

Kommunfullmäktige kan besluta om olika alternativ för när kostnaden ska belasta resultatet:

- Bidraget avsätts och löses upp samma år, dvs. hela bidraget belastar årets resultat.
- Bidraget avsätts och löses upp (belastar resultatet) mellan 1-25 år.

Fullmäktige kan välja olika antal år att lösa upp bidraget över för varje enskilt avtal. En GC-led kan alltså ligga på 10 år medan en annan likadan på 18 år.

Projekt med investeringsbudget även efter planperioden 2023-2025

För beslut om projekt med genomförande även efter planperioden 2023-2025 skall detta tydligt framgå. I investeringsbudgeten på efterföljande sidor finns kolumnen "2026-ff", som visar investeringsbehov 2026 eller längre fram i tiden för projekt som beslutas i denna verksamhetsplan. Kolumnen finns för att i tillämpliga fall visa ett projekts sammanlagda investeringsbudget över längre period än planperioden (3 år).

Förändring efter Kommunfullmäktiges beslut 2022-06-13

Samtliga nämnder förutom Barn- och utbildningsnämnden har gjort justeringar jämfört med kommunfullmäktiges beslut från 2022-06-13.

Kommunstyrelsen begär medel för att investera i dataportar i syfte att förbättra möjligheten till mer elektronisk utrustning i de verksamhetsfastigheter vi hyr av Svenljunga Verksamhetslokaler AB.

Socialnämnden har minskat sin investeringsbudget i syfte att begränsa kapitalkostnaderna framöver.

Inom samhällsbyggnadsnämnden har en större justering skett avseende VA-enheten, en eventuell utbyggnad i Fäxhult. Detta är en mycket stor investeringsutgift och kommer troligen diskuteras igen i kommande budgetprocesser. Även inom gatuenheten har det skett förändringar då några projekt skjutits fram ett år. Anslaget för reinvestering gata har minskats 2023 och 2024. Dessa åtgärder har gjorts i syfte att minska belastningen på kommunens ekonomi under kommande prövande år.

I budget för Svenljunga Verksamhetslokaler AB har det skett tillägg samtliga år för solcellsanläggningar. 2023 finns nu även anslag för en ny utemiljö på Mogaskolan, med bland annat en multisportarena.

Investeringsbudget 2023-2025, Sammanställning

(tkr)	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Totalt 2023-2025	Plan 2026-ff	Budget 2022
Skattefinansierat						
Kommunstyrelsen						
IT, Oförutsett mm	3 400	2 800	2 000	8 200	380	6 373
Summa KS	3 400	2 800	2 000	8 200	380	6 373
Barn- och utbildningsnämnden						
Inventarier, Datorer mm	2 814	5 614	2 614	11 042		4 273
Summa BUN	2 814	5 614	2 614	11 042		4 273
Socialnämnden						
Inventarier, Datorer mm	1 425	1 000	1 000	3 425		2 624
Summa SOF	1 425	1 000	1 000	3 425		2 624
Samhällsbyggnadsnämnden						
Fritid		225		225		0
Kultur	150			150		200
Gata	7 925	6 800	12 550	27 275		27 127
Miljö och bygg	268			268		1 194
SBF övrigt	100	100	100	300		646
Summa SBN	8 443	7 125	12 650	28 218		29 167
Summa skattefinansierat	16 082	16 539	18 264	50 885	380	42 437
Taxefinansierat						
VA	23 605	37 635	63 445	124 685	18 000	38 246
Avfall	920	1 700	300	2 920	0	1 640
Summa taxefinansierat	24 525	39 335	63 745	127 605	18 000	39 886
Exploatering	18 841	1 650	1 650	22 141	0	38 706
TOTALSUMMA KOMMUNEN	59 448	57 524	83 659	200 631	18 380	121 029
Svenljunga Verksamhetslokaler AB	97 300	103 150	12 300	212 750		22 045
TOTALSUMMA SKATTEFINANSIERAT	113 382	119 689	30 564	263 635	0	64 482

Budget 2022 inkluderar kvarstående medel från tidigare år. Beslut om hur mycket kvarstående medel som flyttas med till 2023 kommer att fattas i kommunfullmäktige i början av 2023.

Kolumn "2026-ff" visar kommande investeringsbehov 2026 eller längre fram i tiden. Kolumnen finns för att i tillämpliga fall visa ett projekts sammanlagda investeringsbudget över längre period än planperioden (3 år).

Investeringsbudget 2023-2025, Specifikation

(tkr)	Avskr.- tid (år)	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Totalt 2023-2025	Plan 2026-ff	Bidrag	Ram- påverkande
Skattefinansierat								
Kommunstyrelsen								
1. Cisco ISE	5	600			600	380		*
2. Ny Core SW	5		800		800	0		*
3. Lic Windows server 2019	5	200			200	0		*
4. KS oförutsett		2 000	2 000	2 000	6 000			
91. Dataportar i verksamhetsfastigheter (NY)	5	600			600	0		*
KS Summa		3 400	2 800	2 000	8 200	380	0	
Barn- och utbildningsnämnden								
5. Infrastruktur – IT	5	500	300	300	1 100			
6. Digitala verktyg BUN	5	1 914	1 914	1 914	5 742			
7. Inventarier BUN	5	400	400	400	1 200			
8. Inventarier Södra kommundelen	10		3 000		3 000			
BUN Summa		2 814	5 614	2 614	11 042	0	0	
Socialnämnden								
9. Datorer SOF	3	650	400	400	1 450			
10. Kontorsmöbler/inredning SOF	10	200	200	200	600			
11. Inventarier grundutrustning	10	200	200	200	600			
12. Digitala verktyg	3	100	200	200	500			
13. Möbler till avdelningar	10	275			275			
SN Summa		1 425	1 000	1 000	3 425	0	0	

(tkr)	Avskr.- tid (år)	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Totalt 2023-2025	Plan 2026-ff	Bidrag	Ram- påverkande
Samhällsbyggnadsnämnden								
Fritid								
14. Möbler Moga fritid	15	0	225		225			
<i>Fritid Summa</i>		0	225	0	225	0	0	
Kultur								
16. Biblioteksinredning inkl digital inredning	10	150			150			
<i>Kultur Summa</i>		150			150	0	0	
Gata								
17. Reinvestering belysning	43	2 000	3 600	3 700	9 300			*
18. Bryggör utbyte inkl tillgänglighetsanpassn	10	100	100	100	300			*
19. Lekplatser renovering inkl tillgänglighetsanp	10	300	300	300	900			*
20. Toaletter kanotlägerplatser+badplatser	10	150	150	150	450			*
21. Reinvestering Gata	20	1 800	1 900	4 000	7 700			*
22. Hårdgjord yta Bergsäter	40	0	100		100			*
23. GC-led Risa-Ånglarp-Svenljunga	20	400			400			*
24. Maskiner och utrustning	7	250			250			
25. Utbyte arbetsfordon	7	350			350			
27. Vägskyltar	20		200	100	300			*
28. Gata Svedjan-Bergsäter	20	2 200			2 200			*
29. GC-led Axelfors - Holsljunga	20			3 000	3 000			*
30. Redskapsbärare	7			1 200	1 200			
32. GC-belysning Sandsjön	43	0	450		450			*
33. Tillgänglighetsanp badplats Holsj	20	200			200			*
35. Flytt av toalett Thilandanderska parken	10	175			175			*
<i>Gata Summa</i>		7 925	6 800	12 550	27 275	0	0	
Miljö och bygg								
36. Digitalt ritningsarkiv/tillgängligt arkiv	5	178			178			
89. Skärmtak Bostadsanpassning (NY)	25	90			90			
<i>Miljö och bygg Summa</i>		268	0	0	268			
Datorer mm								
37. Digitala verktyg SBF	3	100	100	100	300			
<i>Datorer mm SBN</i>		100	100	100	300			
SBN Summa		8 443	7 125	12 650	28 218	0	0	
Skattefinansierat Summa		16 082	16 539	18 264	50 885	380	0	

(tkr)	Avskr.- tid (år)	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Totalt 2023-2025	Plan 2026-ff	Bidrag	Ram- påverkande
Taxefinansierat								
VA								
38. Utbyte av undercentraler, övervakn. system	15	500	250	250	1 000	0		
39. Ledningssanering & åtg. ovidkommande vatten	50	6 290	6 560	6 800	19 650	0		
40. Säkerhetshöjande åtgärder i vattenverk	25	230	240	240	710	0		
41. Renovering pump- och tryckstegringsstationer	25	235	245	255	735	0		
42. Vattendomar vattentäkter (Vattentäkter)	50	600	600	600	1 800	0		
43. Anslutningspunkter VA	40	300	300	300	900	0		
44. VA-försörjning norra kommunen (utredning pågår)	65	10 000	2 000	0	12 000	18 000		
45. Ombyggn kapacitet o renovering Sexdrega ARV (Sexd)	40	0	3 300		3 300	0		
46. Distributionspumpar (Hillared VV)	25	250			250	0		
47. Utbyte automatik (Håcksvik VV)	15	250			250	0		
48. Renovering (Kyrkbyn PST)	38	500			500	0		
49. Ombyggnation Sexdrega ledningsnät	70		3 500		3 500	0		
50. Asfaltering 4 st ARV	30		700		700	0		
51. Utbyte lastbil	7		2 000		2 000	0		
52. Blåsmaskin (Ö Frölunda ARV)	25		140		140	0		
53. Ledning under järnväg (Hillared Ledningsnät)	70		7 200		7 200	0		
54. Ökad kapacitet (Holsljunga ARV)	25		1 500		1 500	0		
55. Ledningsbyte Gamla v och Ekv (Överlida lednignsät)	70		2 200		2 200	0		
56. Ledningsbyte PSTN Åkeriet - Kyrkov (Svenljunga lednir	70		2 300		2 300	0		
57. Volymmätning av kemikalietankar (Reningsverk)	10	150			150	0		
58. Automatiskskåp (Holsljunga VV)	20	250			250	0		
59. Ny Sandcontainer (Svenljunga ARV)	15	200			200	0		
60. Renovering (Holsljunga HR)	62	550			550	0		
61. Ny Råvattenbyggnad (Östra Frölunda)	43	150			150	0		
62. Automatiskskåp (Holsljunga ARV)	25	0	500		500	0		
63. Nytt inkommande rens-galler (Mårdaklev ARV)	20	0	600		600	0		
64. Ny byggnad och utrustning för kemsteget (Strömfors Af	38	0		5 000	5 000	0		
65. Inkommande rens-galler (ÖF ARV)	20	600			600	0		
66. Renovering och ombyggnad (Svenljunga ARV)	35		2 500		2 500	0		
68. Nytt filter (Axelfors VV)	40	700			700	0		
69. Ny dagvattenledning Källared (Sexdrega)	70		1 000		1 000	0		
70. Solcellsanläggning (Svenljunga ARV)	20	1 400			1 400	0		
83. Vattenskyddsområde Axelfors (NY)	50	200			200	0		
84. Ledningsrätt Mårdaklev (NY)	50	250			250	0		
85. Fäxhult VA (NY)	70			50 000	50 000	0		
VA Summa		23 605	37 635	63 445	124 685	18 000	0	
Avfall								
71. FNI-kärl	15	300	1 700	300	2 300	0		
73. Kärtlömmare	10	140			140	0		
86. Fjärrövervakning för ventilation (NY)		120			120	0		
87. Solceller på Moga Returen (NY)		100			100	0		
88. Värmeväxlare FA-huset Moga Returen (NY)		260			260	0		
Avfall Summa		920	1 700	300	2 920	0	0	
Taxefinansierat Summa		24 525	39 335	63 745	127 605	18 000	0	

(tkr)	Avskr.- tid (år)	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Totalt 2023-2025	Plan 2026-ff	Bidrag	Ram- påverkande
Exploatering								
75. Reinvestering obebyggda tomter	25	150	150	150	450			*
77. Exploatering Lockryd, exkl. VA	33	10 249			10 249			*
78. Exploatering Lockryd VA	70	4 542			4 542			
79. Industriområde Ljunga DP	5		500		500			*
80. Industriområde Mjölback DP	5			500	500			*
81. Bostadsområde Sexdrega Smedsåsen DP	5	400			400			*
82. Markförvärv		1 000	1 000	1 000	3 000			*
90. Detaljplan Lockryd	5	2 500			2 500			
Exploatering Summa		18 841	1 650	1 650	22 141	0	0	
TOTALSUMMA HELA KOMMUNEN		59 448	57 524	83 659	200 631	18 380	0	

Förkortningar

GC = gång- och cykelväg
VV = vattenverk
ARV = avloppsreningsverk
PST = pumpstation
HR = högreservoar
DP = detaljplan

Investeringar i Svenljunga Verksamhetslokaler AB

(Tkr)

Nämnd/objekt

Sprinkler BGT
Utemiljöer skolor
Byte värmepannor Ö Frölunda
Solcellsanläggningar
Laddinfrastruktur
Fiberinstallation i boenden
Ny skolstruktur i söder
Ombyggnad utemiljö Mogaskolan
Nybyggnation LSS

Investeringsutgift		
<u>2023</u>	<u>2024</u>	<u>2025</u>
3 000	1 100	
300	300	300
6 000		
2 500	2 500	2 500
1 000	1 000	1 000
1 000	1 000	
81 500	97 250	8 500
2 000		
97 300	103 150	12 300

Finansiellt mål avseende investeringsfinansiering

Svenljunga kommuns finansiella mål avseende investeringsfinansiering har varit att alla investeringar ska vara helt självfinansierade över tid (den senaste femårsperioden). Det vill säga att investeringar i den skattefinansierade verksamheten inklusive Svenljunga Verksamhetslokaler AB (SVLAB) ska täckas av årets resultat och avskrivningar.

Målet har omdefinierats inför 2023 med anledning av den historiskt stora investeringen avseende ny skolstruktur i södra kommundelen, som har sitt utfall under 2023 och 2024. Nyckeltalet självfinansieringsgrad ska användas, för 2023 ska en självfinansieringsgrad om 85 % uppnås. 2024: 65 % och 2025: 65 %.

Självfinansieringsgraden beräknas genom att årets resultat och avskrivningar divideras med investeringsutfallet i den skattefinansierade verksamheten, inklusive SVLAB.

I tabellen nedan inkluderar budget 2022 de tilläggsanslag som per 2022-08-31 är beslutade av kommunfullmäktige. Prognosen för 2022 års utfall kommer från Delårsbokslutet per 2022-08-31.

Investeringsutfallet för 2023-2025 baseras på budgeten i detta dokument.

Resultatnivåerna 2023-2025 i kommunen är baserade på finansiella resultatmålet enligt VP 2023-2025.

Avskrivningarna i kommunen utgår från genomförda och ianspråktaga investeringar per 2022-07-31 och vilka avskrivningar de genererar åren 2023-2025. Detta är ökat med en beräkning av avskrivningarna på investeringsprojekten i detta dokument.

Avskrivningar för SVLAB är beräknade på motsvarande sätt.

Det årliga investeringsutfallet i verksamhetsplanen 2023-2025 är positivt endast år 2025. Detta beror på att investering i ny skolstruktur i södra kommundelen innebär stora utgifter, främst 2023-2024. Totalt uppgår budgeten till 194,5 miljoner kronor under åren 2022-2025.

Det nya finansiella målet avseende lägre självfinansieringsgrad, sett över en femårsperiod, uppnås samtliga år.

Så länge något av åren 2023 eller 2024 finns med i beräkningen av det finansiella målet kommer självfinansieringsgraden vara lägre än 100%. Utfallet avseende skolstrukturen är helt enkelt för stort för att finansieras med egna medel. SVLAB kommer att behöva öka belåningen i samma utsträckning.

Uppdaterad 2022-10-28

Finansiellt mål avseende investeringsfinansiering

(mkr)				Budget 2022	Prognos		Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
	utfall 2019	utfall 2020	utfall 2021		Delårsbokslut för 2022				
Investeringsutfall kommunen	13,5	24,8	24,6	42,3	28,0		16,1	16,5	18,3
Investeringsutfall SVLAB	10,9	26,2	31,5	22,0	19,8		97,3	103,2	12,3
S:a investeringsutfall	24,3	51,0	56,1	64,4	47,9		113,4	119,7	30,6
Resultat kommunen	13,2	40,1	32,3	14,2	40,6		3,8	3,9	12,2
Resultat SVLAB	0,0	0,6	0,7	0,7	0,2		0,8	0,8	0,9
Avskrivningar kommunen	7,7	8,2	10,3	11,3	11,3		11,6	12,0	11,7
Avskrivningar SVLAB	14,0	14,3	15,2	15,8	16,2		16,4	17,4	21,5
S:a resultat och avskrivningar	34,8	63,3	58,4	42,0	68,4		32,6	34,1	46,3
Årligt investeringsresultat	10,5	12,3	2,3	-22,3	20,5		-80,8	-85,6	15,7
Självfinansieringsgraden senaste femårsperioden							88%	66%	65%
Investeringsutfall 2022 kommunen, per 2022-10-26				50,9 mkr					
Varav skattefinansierat				20,0 mkr					
Nytt mål från 2023-ff, lägre än 100% självfinansieringsgrad							85%	65%	65%

Taxor och avgifter

Samtliga taxor har behandlats och beslutats som egna ärenden.

Ärendehanteringens ska ske senast i samband med Verksamhetsplanen men taxorna är inte längre en del av dokumentet. Taxorna publiceras på kommunens hemsida när de är beslutade.

Bilaga 1 - Statsbidrag

OBS! I skrivande stund har den nya regeringen inte presenterat sin budgetproposition för 2023 och framåt. Detta avsnitt kan endast gälla under förutsättning att inget ändras i kommande budget. Regeringens uppdrag är att budgeten ska presenteras senast 15 november 2022. Därefter ska den spikas i Riksdagen, vanligtvis en månad efter.

Nedan redovisas förändringar i allmänna statsbidrag, till 2023 som regeringen föreslog i budgetpropositionen för 2022. Beslut fattades i Riksdagen i november 2021.

Förändringarna i de allmänna statsbidragen görs bland annat med utgångspunkt från den så kallade finansieringsprincipen – om staten gör förändringar som påverkar kommunerna ekonomiskt så regleras den beräknade effekten via de generella statsbidragen. De ekonomiska ramarna för berörda verksamheter bör justeras motsvarande effekten av de justeringar som görs.

De förändringar i statsbidragen som regeringen föreslog för 2023 och framåt handlar framförallt om riktade statsbidrag, det vill säga statsbidrag som de respektive verksamheterna kan söka med utgångspunkt från olika kriterier. I vissa fall är det justeringar och sammanslagningar av bidrag men det finns också flertalet nya trots många röster nationellt som är emot riktade statsbidrag. Regeringen sägs hörsamma kommunernas och SKRs invändningar mot just riktade statsbidrag men det återstår en hel del förenklingar att göra för Regeringen.

Majoriteten av de riktade statsbidragen finns inom barn- och utbildningsförvaltningens och socialförvaltningens område, och kan sökas hos Skolverket respektive Socialstyrelsen.

Förändringar i de allmänna statsbidragen

Justeringarna av de allmänna/generella statsbidragen 2023 som påverkar verksamheternas kostnader framgår nedan. "Beräknad effekt för Svenljunga" redovisas som förändring av aktuell budgetram för 2023.

Följande ingår inte i tabellen nedan (som endast innehåller justeringar för 2023) men finns med i ramförändringarna:

För år 2024 finns en stor ökning av de generella statsbidragen som benämns "Tillkännagivande Riksdagen, Äldreomsorgen" och uppgår till totalt 2,73 miljarder. Ca 2,7 miljoner kronor tillfaller i så fall Svenljunga kommun (Svenljunga är en promille av Sverige). Dessa bidrag finns även 2022-2023 MEN som riktade

statsbidrag som Socialnämnden får söka. Redan i VP 2022-2024 beslutades att hela anslaget ska tillskjutas Socialnämnden.

I detta skede föreslås det beslutet fortsätta gälla.

Allmänna statsbidrag	Förändringar 2023, totalt Sverige (mkr)	Beräknad effekt 2023, Svenljunga (mkr)	Nämnd	Kommentar
Deltagande i förskola	41	0,041	BUN	Ökar till 80 mkr från 2024.
Kommuner mot brott	109	0,109	KS	Ökar till 219 mkr från 2024.
Fast omsorgskontakt	686	0,000	SN	Ökar till 686 mkr från 2023. (2022: 348 mkr. Ökning 0,338mkr sker 2024)
Barnets bästa när vård enligt LVU upphör	4	0,004	SN	Ökar till 10 mkr från 2023 (2022: 6mkr).
Allsidig social sammansättning	15	0,015	BUN	Ökar till 30 mkr från 2023 (2022: 15mkr).
Stärkta skolbibliotek			BUN	Kompenserades 2022, Ska tas bort 2024.
Extra studietid och utökad lovskola	121	0,121	BUN	Ökar till 242 mkr från 2023 (2022: 121mkr)
Kvarstår utökad lovskola, efter överföring till det riktade likvärdighetsbidraget	26	0,026	BUN	Ökar till 52 mkr -23 och 67 -24 (2022: 26mkr).
Validering, nationell struktur, komvux	30	0,030	BUN	Ökar till 60 mkr från 2023 (2022: 30mkr)
SUMMA	1032	0,346		

Mot bakgrund av de justerade allmänna statsbidragen bör de ekonomiska ramarna för berörda nämnder öka med följande:

Barn- och utbildningsnämnden	0,233
Socialnämnden	0,004
Kommunstyrelsen	0,109

Övrigt för info:

Stärkt elevhälsa	2,5	0,003	BUN	lågt belopp, ta ej med.
------------------	-----	-------	-----	-------------------------

Nedan beskrivs respektive statsbidrag. Källa: SKRs cirkulär 21:34

Eventuell text i kursiv stil är SKRs egna kommentarer till statsbidraget.

Deltagande i förskola

För ett ökat deltagande i förskolan bland barn 3–5 år samt även för att stärka förskolans arbete med barns språkutveckling i svenska aviserar regeringen 54 miljoner kronor för 2023 och 93 miljoner kronor årligen från 2024. Inom ramen för arbetet med barns språkutveckling föreslås Läslýftet förlängas för att permanentas från 2024.

Det framgår inte tydligt av budgetpropositionen hur satsningen fördelas, men anslaget för kommunalekonomisk utjämning tillförs 41 miljoner kronor 2023 och 80 miljoner 2024. Resterande medel bör gå till Skolverket som är ansvariga för Läslýftet.

Kommuner mot brott

Regeringen har avsatt 109 miljoner kronor för 2023 och 219 miljoner för 2024 för ersättning till kommunerna för det föreslagna nya lagstadgade ansvaret att arbeta med brottsförebyggande arbete som presenteras i utredningen SOU 2021:49 Kommuner mot brott.

Fast omsorgskontakt

Regeringen föreslår att medel avsätts för att införa en fast omsorgskontakt i landets samtliga kommuner från och med den 1 juli 2022. Genom att införa krav på en fast omsorgskontakt i hemtjänsten blir utförare skyldiga att arbeta på ett mer enhetligt sätt med kontaktmannaskap. Regeringen föreslår att 348 miljoner kronor avsätts för införandet av fast omsorgskontakt under 2022 och därefter beräknar regeringen att avsätta 686 miljoner kronor årligen.

Egen anteckning:

Socialförvaltningen meddelar att detta ska införas men är försenat. Beräknas införas runt halvåret 2023. Utökad kompensation 338 tkr sker då först 2024. Läggs med redan i VP 23-25. I socialförvaltningens budgetram 2022 finns redan 348tkr.

Barnets bästa när vård enligt LVU upphör

I departementspromemorian Barnets bästa när vård enligt LVU upphör, presenterar utredaren lagförslag inom fyra områden som rör placerade barn. Bland annat föreslås att socialnämnden ska följa upp barns situation efter det att vård, som har beslutats enligt LVU har upphört.

Allsidig social sammansättning

För att minska skolsegregationen och öka likvärdigheten i skolan avser regeringen att lämna förslag som syftar till att åstadkomma en mer allsidig social sammansättning av elever på skolor och i undervisningsgrupper. För ändamålet föreslås 15 miljoner kronor för 2022 samt aviseras 30 miljoner kronor per år för 2023 och 2024.

Stärkta skolbibliotek

För att stärka tillgången till skolbibliotek föreslås 25 miljoner kronor per år för 2022 och 2023. I delbetänkandet Skolbibliotek för bildning och utbildning (SOU 2021:3) föreslogs även bemannade skolbibliotek. Regeringen bereder förslaget vidare.

Extra studietid och utökad lovskola

I syfte att höja kunskapsresultaten och ge elever möjlighet att utvecklas så långt som möjligt föreslås att elever i grundskolan erbjuds minst 2 timmars extra

studietid per vecka utanför ordinarie undervisningstid för att få hjälp med läxor eller annat skolarbete. Den obligatoriska lovskolan utvidgas också så att elever erbjuds lovskola under läsåret, exempelvis på höstlovet eller påsklovet. För dessa ändamål föreslår regeringen 121 miljoner kronor 2022 samt aviserar 246 miljoner kronor för 2023 och 242 miljoner kronor årligen från 2024.

Överläggningar enligt finansieringsprincipen har ej genomförts. SKR kom fram till högre kostnader för den extra studietiden i remissvaret till betänkandet Kampen om tiden – mer tid till lärande (SOU 2021:30).

Kvarstår utökad lovskola, efter överföring till det riktade likvärdighetsbidraget

I statens budget för 2019 avsattes medel på anslaget för ett förslag om utökad obligatorisk lovskola. Regeringen gjorde bedömningen att förslaget skulle utredas. Utredningen om mer tid till undervisning har lämnat förslag som skiljer sig från tidigare avsatta anslag och används därför för att finansiera andra förslag.

Vi tolkar det som att tidigare aviserade medel om 350 miljoner kronor per år från och med 2022 minskas och att anslaget uppgår till 27 miljoner kronor 2022, för att sedan öka till 52 miljoner kronor 2023 och 67 miljoner kronor 2024. Därtill finns den utökade satsningen som beskrivs under rubriken "Extra studietid och utökad lovskola".

Validering, nationell struktur, Komvux

Regeringen avser att lämna förslag om att kommunerna ska bli skyldiga att erbjuda inledande kartläggning och validering inom Komvux. Avsikten är att förslagen ska utgå från de förslag som Valideringsdelegationen 2015–2019 lämnade i betänkandet Validering – för kompetensförsörjning och livslångt lärande (SOU 2019:69). Regeringen föreslår att 30 miljoner kronor avsätts för skyldigheten att erbjuda inledande kartläggning och validering inom Komvux för 2022. Från och med 2023 beräknar regeringen att 60 miljoner kronor avsätts för satsningen årligen.

Svenljunga kommun • Boråsvägen 13 • 512 80 Svenljunga • vx 0325-180 00

• • • svenljunga.se

